

ВХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ).

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно (з книжковою)	5.00 зол.
Чвертьрічно	15.00 "
Піврічно	30.00 "
Річно	60.00 "

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР., Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

Всі точні передплатники дістають щомісяця безплатно книжку 6-ки „Діла“ в об'ємі 10—13 аркушів друку.

Палата послів відкинула 208-ма голосами проти 104. внесок, що домагається від уряду вияснень у тій справі.

Гітлер з почотом переїде до квіринальської палати і там замешкає в кімнатах, де колись жив італійський наслідник престолу. З ним придуть міністри: Гес, Гебельс, Ріббентроп і Герінг. Гітлер буде присутній на сухопутних, повітряних і морських маневрах. Базою тих останніх буде Неаполь.

У Гібралтарі відбулись великі британські маневри з того приводу в англійській пресі появилася вистка про протипанкські демонстрації в еспанській місцевості Ля Лінеа, що дежить біля кордону Гібралтару. Ген. Кеіно де Ляно

Отаман чехословацької армії Пташинський зачитав у своєму рефераті, що „СССР та його союзна армія — це найбільші оборонці незалежності Чехословаччини“. Присутні приготували прелегентові велику овацію.

Представник японського командування в
Укляю заявив, що від початку далеко-східньої
війни знищено коло 410 китайських літаків на

sygn. VI. 1. Pr. 5538. Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia majowego. Sąd Okręgowy, Wydział I karny w Lwowie w składzie: Wiceprezes S. O. L. Winiński, Sędziowie S. O. d.r. J. Locker i P. Dyniewicz w sprawie kandydata nr. 34 czasopisma p. t. „Dilo” z Łwowa, dnia 17. lutego 1938 r. do sygn. VI. 1. Pr. 5538 za posiedzeniem niejawnym w dniu 22. lutego 1938 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu Okręgowego w Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną domniemaną kandydatkę z Łwowa kandydata czasopisma p. t. „Dilo” nr. 34 z dnia 17. lutego 1938 r., zawierającego: w art. 1. „Nastąpił lwowiakowi wulycy i warszawskomu sojmi” w artyklu przy nazwie Małopolska Wschodnia cudzoziemiec, członka przestępstwa z art. 154 § 1 i 2 k. k. za nieuczciwe miszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 k. k. nakaz dołączenia rozmówczych kładek teści niema druków.

або та майже ніяких парцеляційних теренів. Зате лавинське воєводство на схід від Сяну має ще мати коло 36.000 га, а тернопільське близько 100.000 га землі, яку слід розпарцелювати згідно з постановами закону про виконання земельної реформи з 28. грудня 1925 р.; в додатку і почва родючої землі є там куди краща, як на заході у вичищених вище повітах. Про те, що Галичина і на сході є надмірно перелюднена калібровським малоземельним та безземельним населенням і що панує тут нечуваний голод, мін. Польовський не сказав у своїй відповіді ж одного слова. Зате із статистичними даними говорить про цю справу докладно президент Халіборської Палати у Львові п. Папара у своєму рефераті при отворенні Господарської Ради у Львові 12. жовтого ц. р. в приєдн. кінцях мі-містрія — між ними й мін. Польовського — та різних польських достойників, політиків і господарських діячів. Жаль тільки як це й „Діло“ зазначило, що зі свого реферату п. Папара не зробив ніяких висновків, а саме, що колонізацію Галичини на сході слід раз на завжди припинити, бо для колонізації нема тут місця!

Вертаємось до промови пос-дра Ст. Барана, що били-менш-двє п'ять-теперішньої урядової політики в парцелізаційній діяльності. Після обговорення усіх діючих земельних актів, що відносяться до парцелізації та військового оселенства (останні тільки у східних повід-ствах), посол д-р Баран назив у своїй промові цілу низку фактів, що саме відносяться до урядової політики в земельній справі. Ось вони:

Мину року переведено на терені чотирьох південно-східних повітів — Зайцішки, Борща, Чортків і Копичинці — парцеляцію цілої низки фольварків. Між іншим утворює в парцеляційній практиці зайшов випадок, що уряд чи пак Державний Річний Банк став творити оселі на пруський зразок, аризяючи з дотеперішньою практикою, що колоністи набували тільки свому землю без ніяких будинків і вже справою самого колоніста було ачасними засобами по-старати собі мешкальні й господарські будинки на набутому наділі. Мину року вперше в громаді Бедриківці біля самих Зайцішек (село типове малоземельне й безземельне) збудовано окрему оселю для колоністів зі заходу на просто рі 400 га. Утворено там 41 самот, господарств з простором перебічно п'ять гектарів і вибудовано для колоністів мешкальні й господарські будинки з ціні 12.000 до 13.000 золотих за п'ять-гектарове господарство разом з готовими новими будинками, з криницями й дорогами. При цьому колоніст платив тільки незначну кюту, відсташи все на низькопроцентну сплату на 57 літ. Те саме зроблено в громаді Угринівка, пові-

Завісники, де створено оселю з будинками для 42 колоністів на просторі 600 моргів. Є в плані перевести це саме в цьому році при паризькій конвенції фізкультурі і в борщівському повіті.

У громаді Залісє, пов. Чортків, при парцеляції мин. року місцеві українські селяни, що творять там велику більшість населення, набули тільки 15%, решту розпарцельовано поміж місцевих поляків. У громаді Угринь, пов. Чортків, переводять тепер парцеляцію і місцевим українським селянам роблять усякі перепони в набутті землі, бо є намір розпарцельовати усе лише поміж поляків.

Класичний приклад сучасної парцеляційної політики дає громада Палаїски, пов. Мостиска. Місцевий сотніє і громадські ради та 120 громадян внесли жалобу до міністра Понтовського, що не хотять їм продати — навіть місцевим полякам — ані пяди землі, бо цілий фільварок з обшаром 140 га призначено виключно для колоністів зі заходу. Громада Палаїски є наскрізь сполетаризованим селом. Має вона 1550 мешканців — у більшості українців — 278 номерів та аж 350 „самостійних господарів“, що всі разом мають 540 моргів — себто один „досподар“ пересічно має менше як один гектар землі! В селі нема ніяких заробітків, а життєвий фільварок має йти на парцеляцію поміж спроваджених колоністів! Місцеві селяни — і українці і поляки — зі солтисом у проводі були в депутації у старости в Мостисках та у земельного комісара в Городку і там усюди казали їм, що ніхто з місцевих селян не може купити землі, бо цілий фільварок призначений тільки для колоністів.

Не лише діється і на Волині. В маєтності Бутша, здолбунівського повіту, кількадесять місцевих українських селян закупило від власника помешні наділи, заплатили більшу частину ціни в готівці, але воєвідський уряд у Луцьку відмовив усім, бо і ця маєтність призначена для колоністів з кельцького воєводства. Теж саме є в поліській частині Волині в маєтності Гіжицького біля Сарн, де теж спрваджують колоністів з кельцького воєводства, саме того, де створють тепер великий центральний промисловий осередок, що дасть заробітки десяткам тисяч місцевих малоземельних та безземельних селян.

Наведені у соймовій промові посла д-ра Ба-
зана факти говорять самі за себе і не потребу-
ють ближчого пояснення й аналізу. Мова тих
фактів для нас страшна і сама вона характе-
ризує найкраще сучасну політику у земельній
справі теперішнього режиму. На мову тих фак-
тів ми повинні бути сторожкі й об'єднати всі
свої сили в обороні рідної землі.

Політична мряка над Австрією.

(Від нашого кореспондента.)

Відень, 28. лютого 1938.

Несподівана подорож австрійського канцлера Шушніга до Гітлера та досі властиво ще нікому невідомий вислід їх умови з 12. лютого поставила Австрію знову в осередок світового уважання. Світ цілї літа по мировому трактаті з 1919. р. не цінався господарською нуждою збіднілої Австрії, світові байдуже було, що у Відні більше як десятиліття гуляла червона мафія, творачи тут філію московського інтернаціоналу. Але все, що пахло „занищосом“, злукою Австрії з Німеччиною, викликало у вождів сучасної Європи галас з неспокій.

Так сталося коли ще у листопаді 1918 р. перший парламент австрійської республіки сво-
часно визнав, що "німецько-австрійська рес-
публіка є частиною німецької республіки". Сто-
рожі права самоозначення народів так само
визнавали цю заяву, як і забороняли просту
назву "Німецько-Австрія". Націоналістичним австрій-
цям, що хотіли тоді злучитися з Німеччиною,
не дозволено назвати своєї держави, як вони
самі хотіли, а мусіли лишатися скромними
громадянами скромнішої баварської держа-
ви "Австрія".

Історія дальшого розвитку питання „милосердя“ відома. Відомо теж, що наслідники канцлера Зайфуса Шобер, хотів перепровести бодай миттю унію в Німеччину. Але в це було всім зрозуміло і тайним ворогам Німеччини не до сподоби і вони тоді вже потрохували наслідством. А ще недавно, коли прийшло до спроби національно-соціалістичного перевороту в Ав-

трій, Італія вислала свою армію на австрійську
границю, щоб запобігти німецькій окупації.

Від тоді змінилося багато. Прийшло за абсінської війни до санкцій Ліги Націй проти Італії, прийшло до осі Рим-Берлін та до спільної італійсько-німецької політики в Іспанії та на Далекому Сході і що може найважливіше, замість 100.000-ної армії поверсаяської Німеччини бачить світ сьогодні сильну, добре озброєну та національною скоординовану Німеччину, добру так само для приятелів як для противників. Німеччина відвоювала собі давні становища „великодержави“.

А коли світ тепер стоїть перед відновленням питанням „аншлюсу“, то галис так само великий як колись, хоч картина цілком інша. Вже тоді, як 11. липня 1936 р. прийшло до першої австро-німецької угоди, пророкував відомий редактор півофіційного „Джорнале д'Італія“ Гайда, приятель Муссоліні, що і в Австрії прийде до національно-соціалістичного режиму. Цим і означає, що Італія з такою зміню, яка поведла би до аншлюсу, готова погодитися. Що тоді я досі до такого режиму не прийшло, то цьому винні не так чинники міжнародного, а так внутрішнього становлення Австрії.

Течія ворожа „антишолову“, непомітна майже до 1933, р., змінилася, коли в Німеччині прийшов гітлеризм і з ним прийшов тоталітаризм нац.соціалістичної партії до влади. Не треба забувати що національний соціалізм і партійному житті Австрії не був аж до Кенне партійно-матаного доміжжя майже ніякої політичної ро

ЧИ ЗНАЄШ,

ЩО МИЛО

„ЦЕНТРОСОЮЗУ“

ПРОДУКУЮТЬ з найздоровіших
сир'яців?

д. У парламенті не було його нагад, а у
бундесраті мав тільки кілька голосів. Грома
аустрійські партії, християнські, соціалістичні та
соціальної демократії були від самого початку
гострими противниками гітлеризму. Перші
католики з огляду на світостад, другі, ж
менті Москви. Червону революцію
1934. р. здоушено, і від тоді тільки
співники залишилися при владі.

Спроба національно-соціалістичного повороту у липні 1934, як уже згадувалося, Христ. суспільники розважали вже рани в партії, творили „фронт батьківщини“ як цинічно легальну політичну організацію. Але з усіх чі воли даліше правили і правлять у дні сиріх принципів христ. суспільної партії. Чесне робітництво так само, як під впливом відродж. Німеччини сильно змінені націоналістичні партії з шилися в опозиції та з нечисленними силами поза рідкими фронту батьківщини. Проти національної опозиції, піддаваної націоналістичній соці. партією шукав Шушніг, як експонат христ. суспільників чи „фронту батьківщини“ тільки за границею. Він знайшов її саме у тих днях, що протиставлять „антисоціалістичні“ та „націоналістичні“ Німеччині. Сам з переконанням бурбурський монархизм, отже відродження німецької монархії, триматися політичної дороги, що веде її до угоди з інтересами націоналістичного соціалізму чи з інтересами Німеччини. Відродження кокетував Малу Антанту або ідею союзу з держ. Середньої Європи. Відродження мав вплив різким політичним азартником — членом легітимістам чи католицьким і жидівським емігрантам з Німеччини. Такі факти не могли доводити до угоди та успокоїти Німеччину.

Тричі важко засоби до наладки їх відносин. Перший раз, коли прийшлося ділитись ворожнечі до німецько-австрійським з дня 11. лютого 1936. Тоді Вагнер політично назавсід, іще міцніше до себе Берлін, через т. зв. римські протоколи (з Італією, з Австрією та Мадярином). Шість трішньої політики, то § 9 тих умов зрочував співпрацю „національної опозиції“ (національних соціалістів) при розбудові держави та при творенні політичної лінії. У програмі мічено зорганізувати в рамках фронту боротьби т. зв. „Дойч Соціалер Фольксбунд“ і ли до нього зголосились цілі доти австрійський уряд наближав і не доти такого союзу.

Вдруге зробили спробу 12 жовтня 1938 отже рік тому, при перетратах між Шенгом і капітаном Леопольдом як провідним національної опозиції. Тоді рішення прийняли співпраці національні елементи у Відні з комітети чотирьох" у всіх союзних країнах та організації "національного привілею". На підписання цілої акції покликали до генерального секретаріату фронту батальйонів д-р Сімо Інкварт, а в комітеті Сімох провів майор Леопольд та д-р Тас. 3 невідомою метою причини своєї діяльності іменем робили не почали, а 26, січня 1938, позаяк не бора, "Комітет Сімох" та арештували всіх керівників під замітом державної зради.

Зрозуміло, що Навісичину так тако-
бурила. У Берліні обговорювати як-би
уряд, що він саботує угоду з 11. жовт.
що він дискредитує національну опози-
цію, що веде протинацистську політику. Але
також, що Шувініг вже і самого галу і
забереження людей між іншими повстан-
нями на національній опозиції з усіх
фронтів батьківщини значило б підірва-
ти режим і фундаменти австрійської держави.
Національно-соціалістичний режим і
пути цього на майбутнє та зв'язи між
становище поїхав Шувініг 11. жовтня
був Гітлера до Берлінгадену.

Щоб могло прийти до того, треба
спробувати помірності не треба

Щоб могло прийти до та-
спроби помирення не треба

сьового натиску Німеччини на Австрію (говорили про загрозу обсаджування Зальцбурга та Куфштайну німецькою армією). Також із заворушеннями на вулицях Відня не було так страшно, як писали газети. Вбито тут тільки кілька осіб у жидівських крамницях і знищено кілька десятків телефонічних автоматів. Не прийшло, як бачимо, також до ніякої „капітуляції“ Австрії, чи до кінця австрійської самостійності. По звороті Шушніґа та після заяви у промовах Гітлера та австрійського канцлера загальні знає такі факти:

На підставі нових умови амnestовано всіх політичних в'язнів м. і. прозодирів нац. соціалістичного „пучу“ з липня 1934; іменовано заступника національної опозиції, д-ра Сайса-Інгварта міністром внутрішніх справ, але лишився для агенції поліції дотеперішній її шеф, д-р Скубль; шукають за новими дорогами до співпраці національних соціалістів у фронті батьківщини, зате лишують заборонені надалі всі національно-соціалістичні організації, відзнаки, прапори і привіти і не вільно переводити національно-соціалістичні збори чи агітацію. Кількакратно підкреслив Шушніґ у своїй промові перед кількадесятитисячним народом та у радіо внаслідок державну незалежність Австрії.

Називають цю угоду „німецьким миром“. Розуміють його, як видно з газет, обі сторони однаково. Покищо взагалі ніхто не знає, чи наведені тут факти вичерпують увесь зміст, чи є там ще щось іншого. Національна опозиція чекає ще на дальші мирні докази, головню на житну унію, на спільну форму державного устрою за прикладом Данії та на протизидівські закони. Після кількадесятитисячних демонстрацій національних соціалістів, що особливо на провінції мали часто тріумфальний характер, денне життя йде старим шляхом. Емігранти та жиди віддыхають, а у клерикальних колах радіють, що їм час допоможе. Рухливі католицькі політики надіються, що нарешті таки прийде їм у поміч чужина. Простий нарід знає з досвіду останніх літ, що щира співпраця між владою і національними соціалістами неможлива. Їх світогляд та політичні цілі надто різні. Ясно, чи тайно боротьба піде далі. Переможе Шушніґ — не буде авшисосу, переможуть „наці“ — не буде канцлерства Шушніґа. Ця боротьба покищо на короткий час притихла, але вона неважливена. Політичне майбутнє Австрії закрито надалі мрякою.

Віденськ.

З польської преси.

„Німці далі цікавляться українізмом“.

Під таким наголовком містить „Слово Народове“ у своєму огляді преси замітку катовицького часопису „Польска Заходня“:

„Німецьке зацікавлення українськими справами в Райху згідно актуальне й живе. Поза науковими осередками в Берліні та Бреславі багато уваги присвячують їм в кенігсберзькому університеті, що під деяким оглядом монополізує для себе цей відтінок східно-європейських справ та проблем.

„Недавно виголосив там проф. Кох у рамках циклу рефератів, присвячених східним проблемам, відчит про Україну. Цей відчит — як зрештою кожний німецький виступ в українських справах — був надиханий великим сентиментом для України, для „бездержавного народу“. Аналізуючи історію України референт підкреслював сильно її „германськ“ початки (нормани) і теперішній поділ країни між 4 державами. Не вважаючи на цей поділ — закінчив референт — український нарід вірить у кращу будучину та у відродження власної незалежної державності“.

До цієї замітки „Слово Народове“ додає своїх „чотири нових“:

„Інформації „Польска Заходня“ можемо доповнити подробицями, що проф. Ганс Кох в Кенігсбергу не є німцем з Райху але сином німецького колоніста зі Східної Галичини. Проф. Ганс Кох, заки став про-

ПОСЕЗОНОВА ВИПРОДАЖ

ПЛАЩІВ І РАГЛЯНІВ

ШАПІРА вул. Личаківська ч. 1.

фесором, був старшиною т. зв. української армії і в її рядах боровся проти Польщі за Львів та Східну Галичину. Те, що йому довели катедру історії Східної Європи в Кенігсбергу свідчить про те, що п. Ровенберг зацікавився не тільки Україною, але і східними землями Польщі та внутрішнім сепаратизмом наших „українців, що на них бувають“.

Коли Вас на вулиці не пізнають,

це вина невідповідного коліру пудру

10 природних тонів

ПУДРУ „МЕРІДА“

ДИСКРЕТНО ВІДПОВІСТЬ УСІМ ВІДТІНКАМ ЛИЦЯ.

В. НАГЛОЧ.

ВОВКИ.

(Докінчення)

Та расолог тільки сопів пригублюючись час до часу до чарки. Кліпає очима, сам — здається — не знаючи, коли перейшов межу дійсності і фантазії.

— А потім, потім... — повторив безрадно ботик наїпаючи очима й обтираючи піт з чола, — потім...

— Вала перша жертва! — пролунали трагічні слова й жак упав на слухачів. Мажиків ніс мовчав, а щоким падали в надхненні творчої імпровізації. — Кров лилася рікою і багряла непорочний сніг сибірської тайги. А божественний танок людей і звірів йшов далі. Дашко лежав асжав на землі, з пораненого лица скапувала чорна кров. Тоді Котик гукнув:

— Андрію, не дайно товариша на лотау золотим вовкам!

Кинулися в геройському шорні і застигли нах. За ними знімався людський галаз і вистріж. Ожга думка мигнула блискавницею: погоня!

Герої задревіли! З одної сторони дикі бесті, з другої — бесті в людській шкурі. Полюди! Ще хвилює і — ні, нема часу до надуми! Андрій схопив Семена на плечі, Котик з дозгою цілюв пробоем крізь череду вовків. О, не був геройський рейд! Страх завався у дебри, дика відвага проотувала шлях! І сталося щось нечуване, диво! Нараз вовки спинилися перед вогнем, прокинулись поглядом Котика і зашамкали. А він підняв собою похило й патетично гукнув:

— Станьте наріжені! Самі не знаєте, що робите! Ми, діти природи, сибірських заврюх, наші брати, гнані голодом і холодом — а там дороги природи й волі. До них вишкірять свої величезні зуби, покажуть їм силу нашої спільної матері-природи!

І сталося. У вовчих очах заблещли вогні зрозуміння Котикової проповіді. І вони рушили мов мистинки вперед. Проводив їх Іван Котик, герой і присмирник сибірських вовків!

Настало пекло. Стріли, виття, вовчі зуби, кров, труп! Десь з'явився монгольський чорт. І тоді видалось салдагам, що на них наступають хмари вовків, а на кожному силі характерних Котик з сосновою ломакою. Дебрами нісся дикий регіт монгольського чорта...

Грицько споглинув на слухачів, яке враження зробила його сильна візія. Половини пань не було, половина дрімала... а герой-Котик відував у руку „даму із павшакми“.

Поет одним махом наповнив дві чарки вила і сівнув ще за пляшкою.

Потім Грицько сам не знав, як це сталося, що над райком він і д-р Котик опинилися у саях ветеринара. Даму з очима-павшакми трусила зі страху перед вовками. Та її чоловік сперся вертатись до містечка, сміючись з дружини й показуючи всім рушницю. Проте пазі ветеринарша переблагала Котика й Мажика, щоб вони товаришили їй у тій небезпечній (як вона бідалась) їзді. Герої догого не надумувалися (жінко додає відваги) а ветеринарш пошкв на кущиків.

Самісі летіли стрілою серед широких, білих залив, що іскотились блакитними димками.

цвітани. І місць, що висів над Дністровим Яром мов вирізок замерзлого цитрини, поволі западає за вази хмар. Кавунів хутір зникає у далі, а перед очима киринала щораз ближче смуга лісу. „Даму з павшакми“ дивилась допитливо в адегові очі, ветеринар спокійно хорчав носом, червоний від морозу мов бурячок. Рання мряка зливою поволокою осотувала асе і всіс.

— Ах, чи це вже ліс? Я так боюся, пане Грицьку... — лебеділа ветеринарша.

І чоловік бурмотів:

— Не звертай голови! — (хоч сам був лисий як ніс. У мряці не бачив кінця свого носа). — Ще трохи й минемо ліс. Не бійся, кущики знають дорогу.

Ішли мовчки. Коники бігли в ранньому тумані й усе довкола мало дивоподібний вигляд. Жінка перша відчула інтуїцією, що щось у неспорядку.

— Деж ми арешту? Так це не ліс. А що там гуманіс напаво?

Котик протер очі, напружив зір і з демонічним спокоєм провідив:

— Коли не помилуюсь, Кавунів хутір.

— Господи! — заголосила дама. — Так ми жбандили! Годину їдемо й знов зближаємось до того самого місця.

— Лише з протилежної сторони — зашипів зліве її чоловік.

Якраз поетів ніс видовжнися у сімво мряку й лиснув витуж мов стріла!

— Вовки!

— Шо? — усіх поразило мов електричний струмом.

Самісі летіли в ухах пісню смерті несподі-

Нове світло на одну точку декларації полн. Коца.

АТО БУДЕ ДАВАТИ НАПРЯМ ПРАЦІ ОЗОНУ В ГАЛИЧИНІ.

Теперішній шеф „Обозу Зедиченя Народно-го“, ген. Станіславський переводить широку реорганізацію організації. Він скасував місця та сільські організації і залишив тільки поліз на округи (воєводства), райони, по польських „доводах“ (новіти) та відділах. У Східній Галичині буде таким чином три округи, тобто львівська, тернопільська і станіславська, причому львівська округа буде надіяна для двох інших і компетенції голови цієї округи будуть багато ширші.

Шеф Озону призначив провідником округи та головою президії округи львівського воєводства проф. Людвіка Коляковського. Першим і урядуючим заступником став пос. д-р Броніслав Войцеховський, другим заступником пос. д-р Станіслав Островський, президент „Львова“, і третім заступником пос. Тадей Штефан. Секретарем округи і президії округи львівського воєводства став майор Людвік Домонь.

Коди взяти на увагу, що організацією чи її відділом кермує як не голова, то урядуючий заступник голови і секретар, то можемо уявити собі напрям діяльності східно-галицького

(Озону, якому доведеться найчастіше інтерпретувати ту точку декларації полн. Коца (ціла ця декларація, не вважачи на зміну на становищі шефа залишилася в силі), де говориться про національні меншини.

У 9-й точці цієї декларації — пригадуємо — сказано: „Нашою напрямною щодо національних меншин є бажання братнього громадського співжиття на цій землі.“ Як вислідати-ме інтерпретації цієї точки в устах і — не найважливіше — в діяльності урядуючого заступника голови, посла Броніслава Войцеховського, відомого з протизакрайських виступів у австрійському союзі, та майора Людвіка Домоня, автора теж відомого реферату про українську справу у „Зайоніку Леґіоністув“ у Варшаві.

Призначення особливо цих двох людей на ірвані Станіславської організації, що має діяти на терені Східної Галичини, — це проречиста відповідь на всі промови наших послів у союзі у справі виступу посла Войцеховського та на всі протести й заяви нашого громадянства. Це ми мусимо мати на увазі.

Богородзанин, 25. II. 1938 р. П. Т. Промбанк, Львів.
Призначую на мене від моєї п'яти відданих уділів дивіденди за 1937 р. в сумі зол. 8.72 — прошу виплатити на рахунок поточного уряду, а решту виплати відданим дітям. Я року на рік більшоюча Аніданда — прошу мене, що у від Пром-банку це найкраща львівська капітала і тому прошу не віддавати. З задоволенням пошлю, І. І. Іванів.

7% ДИВІДЕНДИ ВИПЛАТИВ СВОІМ
ЧЛЕНАМ ЗА 1937 Р

Пром-банк

Львів, Гродзичських 1, 1. П.

В обороні Церкви та її Голови.

ВСІ СИЛИ ДЛЯ ПРАЦІ НАД РЕЛІГІЙНИМ І НАЦІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Духовенство львівського і підлявівського повітів, зібране 1-го березня 1938 р. на просвітній анкеті у Львові з нагоди підготовки ювілею „Просвіти“, обурене нападом посла Войцеховського на греко-кат. Духовенство і його Найдостойнішого Голову, заявляє найглубшу пошану і сердечну любов для Князя Церкви і Народу та готовість посвятити всі свої сили для праці над релігійним і національним розвитком українського народу в напрямі, вказанім Сідо-гласним Митрополитом Мучеником.

ЗАЯВА ДУХОВЕНСТВА ЯРИЧІВСЬКОГО ДЕКАНАТУ.

Духовенство яричівського деканату, зібране на деканальній конференції у Львові 2-го

березня 1938, р. вислало до Експ. Митрополита письмо, в якому заявило своє співське привчання та готовість під проводом свого Найдостойнішого Архипастира на жертви в обороні греко-католицької Церкви.

ПИСЬМО ДУХОВЕНСТВА ВИННИЦЬКОГО ДЕКАНАТУ.

Священство винницького деканату у своєму листі до Експ. Митрополита висловило своє обурення з приводу виступу посла Войцеховського та заяву любови, відчуженості та найглубшої пошани до Князя нашої Церкви.

ПРОТЕСТ ГРОМАДЯН ПІДГАЙЧИК І ВОЛОСІВКИ.

Громадяни Підгайчик і Волоківки, зборівського повіту, переслали Експ. Митрополитові письмо з протестом проти виступу пос. Вой-

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Ч. 38. Четвер. 1. березня (12. лютого) 1888.

ВИБОРЧИ ПРАКТИКИ.

Віденський парламент має розглянути прохання українського громадянства з виборчої округи Бережан-Підгайці-Рогатин проти неправного вибору г-ра Рамана Потоцького послом до парламенту. В „Ділі“ говориться цей виборчий протест. В цьому числі заходимо між іншим опис, як відбувалися вибори в Рогатині.

„Виборами правив сам ч. в. староста Потоцький. Виборчу салию залягла топа платки агента міс. Мартон не допустили до голосування на чині в. Зайден брав їх рогатинський бурмистр, міша з агентами, готовими пертнями і зручності старості. Після виборчої комісії, а це потягнуло інші недобрі дії, руського кандидата несподівано. Комісія вибрала за одну третину виборців. В часі голосування на після топа агенти напастували виборців, що зашли до сали; деяких несподівано шпильками. Салісний Филиповський, що хотів собі голоси, цілком не по що не виникнула криза вірно вишпильки йому записки. Виборчим підповідали їм графа; тих, що голосували на д-ра Савчака, лаяли і били, в протесті комісії, якому звертали увагу на ці несправедливості, не уважав за відповідне припинити ці скандали. Виборчим з Гинича сказав один урядник: „Я голосую на д-ра Савчака, бо він їде проти царя.“

Не вважачи на ці практики д-р Савчак має у всіх часів більше голосів від г-ра Потоцького. Той передісний комісії зробив перерву, а після перерви записали всі голоси на г-ра Потоцького, а голоси, що впади на д-ра Савчака або уневажались або скажи, що голоси розстрілялись. Таким чином г-р Потоцький дістав 25 голосів більше від д-ра Савчака.

ЗАВДАННЯ СВЯЩЕННИКА.

В 1888-му році святкував ювілей у 50-ліття священства єпископ д-р Йосип Юрій Стросмаєр, великий хорватський патріот. З нагоди того ювілею прислали єп. Стросмаєра не тільки хорвати, але й усі австрійські єпископи, а рада міста Праги йменує Стросмаєра почесним громадянином. У відповідь на привітання праських чеських студентів єп. Стросмаєр між іншим написав: „Від першої своєї мовності до сьогодні я завжди був того переконання, що священство, коли хоче відповісти своєму пастирському покликанню, повинен завжди любов до Бога і свого уряду кунити з любовню до батьківщини і до свого народу.“

цховського та з заявою глибокої пошани і любови для нашого Архипрея. Письмо підписали всі місцеві установи.

ГРОМАДЯНИ КОРШИЛОВА ПРИЕДУЮТЬ І СВОЇ ГОЛОСИ.

Громадяни села Коршилова, зборівського повіту, зібрані на ширших сходинах кушторосаїтних установ, приєднують і свої голоси до всенароднього протесту проти виступу пос. Войцеховського і складають Великому Обороту Церкві і прав українського народу висловити своєї глибокої пошани і силляської мідности.

життя вовків, природолюбів дерева простягали свої галузі моє хижі вітри рамена. І задулись, а сизої мряки блискалки зловещі вогники. Вовки! Тільки д-р Котик сидів зрінований, надивно спокійний, без дрібни страху. Грицько взяв в обійми ветеринарну, а з чоловіком, пустини хитя самопас, прицілювався рушницею в мряку.

— Бачу, що коні зовсім не відчувують близькості ваших вовків, Грицьку — почав іронічно Котик та в ту мить коні насторожились і почали фиркати. Із мряки виринули справжні звірячі силіветки.

— Ах! — прогомів рознузданий жіночий крик. Коні дали сторчка і вихром рванули сани.

Бах! Бах! — лиснули стріли, що в пошумі шарпного вітру змішались з диким вовчим окликом та бурмотінням.

Коні несли сани серед високих, снігових виступів, наосаї, вперед. Лунали стріли, Котик зацілював зуби, Грицько приготував неспри-тому „дому з очима-звіряками“. На плечах усі відчували гарячі подихи голодних хижаків.

— А проте це велич! — не досидів поет, бо сани нагло підскочили вгору і сніг триснув від зовбо фонтанною.

Крик змішався зі снігом. Коні летіли вперед. Вовки, здавалось, акучені приставали позаду. Тоді Котик помітив щось жакливе, що замовило йому кров у жилах.

— Пане докторе, гей! Станьте!!

— Що там? — оглянувся ветеринар і побіг до снігу.

Пого дружини й Грицька не було в сани.

— Гей! пррр!! — ревів на коні. Але розтукані кушники летіли мов наїжені. Ветеринарські подосся стало дубом, а перед очима миготіла страшна картина смерті його дружини та Мазинки в пащеках вовків. Він неспритомно вистрілював останні вбої в мряку.

Вітер гнався наперед і мійми і дерева мигали відомою шляху мов шибениці.

Нараз расолог доглянув зпід бараниці жіночий чоботик.

— Бідна, я мав прочуття... — відхнув, сягаючи по нього. Як показалося, до чоботика була прикріплена жіноча нога, а далі доктор витягує зпід кокуха зімаліу жертву. Та Грицька Мазинка таки не було.

— Це був талановитий поет... — відхнув удруге Котик. Земля нехай буде йому вічним пером!!

Оглянувся довкола. Вовків не було. Мряка рідшала й небо на сході покривалося рожевою пудрою.

Змучені конята бігли підпощем.

— Що це до лиха? — крикнув враз Котик. — Мия знову коло Кавунового хутора!

— Це можна збожеволіти! — гукнув ветеринар — і затяв коні.

Незабаром побачили, як щось чорніється край дороги.

— Рештки Мазинкового трупа — глухо вишпетав доктор і прикрив далі очі хустиною, щоб не бачити страшної картини.

Коли зближались, рука трупа піднеслась багально і жиний голос ададека, мов їжа гробу прогудів:

— Відробайте мене, пизове!

Д-р Котик заїз відмажко й витягнув пося з гори снігу. Підійшли до сани; расолог одне охлялого Мазинки і сам паркував сани зоту.

Нагло коні станули дуба і рванули з коні мов шалені. Зправа бігли — вовки, зліва злізали Хижакам ще мало було крові.

Коні гнались наосаї і несли на сани три зімаліих людей: ветеринара, його дружку і Грицька Мазинка. Летіли дорогою, що вела до хутора.

І зимового ранку, рожево-багаторого ранку Нового Року добродушного хижаків Бах! хауна пробудив галас на подвір'ї. Кину мідся з ліжка і вийб.

Перед хатою стояли сани ветеринара, в них лежали без руху три марики, не дикі. Висувало доктора Котика. Сани окурало дим Кавунових вогнів, що грізно бурчало і зорили зуби.

— То не вовки?! — гукнув, зриваючись, поет.

— Ні, це мої кохані вогні — розсміявся добродушно Кавун.

— Ха, ха, ха! А—а!... ха, ха, ха! — мовив поет сміхом, що зліз у сани і мовив до Кавуна та витав весело Нозий Рік.

— Ха, ха, ха!...

Д-ра Івана Котика відмажко мовив. Він сидів на галузі придорожнього дерева і втік перед хижими вовками.

Мав час роздумувати там всі свої страхи і гевості.

Мен час роздумувати їм не хотіло.

страху і героїзму.

З природи і життя.

Таємниця хворих душ.

Причини умовних хворіб.

Хоч як поступає освіднення широкого загалу про здоров'я і недуги, умовні недуги ще й досі, навіть для інтелігентних людей, є чимось таємничим. А вже найбільше таємні їх причини.

Умовні недуги належать переважно до т. зв. функціональних недуг, при яких часто нема в організмі людини, головню в мізку, ніяких анатомічних змін. У світлі найновішої науки це недуги мізкової кори. Мізкова кора є найбільше верхня півложа мізку сірого коліру, загрубішки пальця, зложена з нервових клітин, де є осідок т. зв. душевного життя людини і найвищі мислові осередки.

Родинний нахил.

Лікарі ділять тепер причини повстання умовних недуг на такі, що до них одиниці підготовлені і на такі, що їх щойно родять. Однак найчастіше буває, що при повстанні умовної недуги в даної людини діють обі причини. Обсервації лікарів виказали, що при появі умовних недуг відіграє велику роль родинний нахил; доказом на те є факт, що члени деяких родів незвичайно часто западають на умовні недуги. Крім такого загального нахилу ствердили лікарі родинні нахили до поодиноких недуг, чи їх груп, як епілепсія, раннє отупіння, маніякально-депресійне божевілля. В одних з членів таких родів психоза може бути ледви зазначена в інших може бути сильна.

Нинішня психіатрія називає такі роди звироднілими. Морель каже, що звиродніння є наслідком повільного занедіння життєвих сил роду і змагається з покоління на покоління і доводить до вимирання роду.

Недуга в зародковій клітині.

Як багато інших прикмет людини, так і нахил до умовних недуг, успадкований чи лиш деяких, може бути спадковий, переходячи з покоління на покоління зародковими клітинами. Часом буває, що в нащадків виступають визначні долаті прикмети (геній), або відемні (нахил до злочинності), яких у предків не було. Учені не знають добре причини цього явища; можна припустити, що причиною цього може бути деяка незгідність полових клітин обох батьків. Це по-тверджує також факт, що нпр. якісь батьки дають життя умовно упослідженим дітям, а кожне з тих дітей дає з іншою особою життя зовсім нормальним нащадкам. Має тут вплив також схрещення відмінних рас у батька та матері. По-збачення подружньої пари має настільки ли-хий вплив на здоров'я дітей, що коли вони по-ходять з родин схильних до умовних недуг, тоді в їх дітях сходяться, наче додані разом психо-патичні нахили (т. зв. закон Менделя). Полові

клітини батька і матері може також порушити така отрута як алкоголь, морфій, опіум або за-разливі хвороби як сифіліс та малярія, а це від-бивається відемно на психічному і фізичному розвою дітей.

Також плід, що хворує в лоні матері, або знаходиться там в некорисних умовах розвою з причини хвороби матері або при її злії віджи-ві та виснажливих клопотах, може зазнати та-кої шкоди, що родиться потім ідіотом або психопатом.

Особи, що походять з родин, де повторя-ються умовні недуги, називаються ділично обтя-женими. Однак цей стан не мусить провадити до умовної недуги, хочби тому, що їх нервова си-стема може відроджуватися.

Чинники, що спричиняють психозу.

Чинники, що діляють на людину за її життя, раз-можуть привести тільки до нахилу до пси-хозу, іншим разом можуть бути безпосередні-ми або випадковими причинами. До тих чинни-ків належать такі причини, що ослаблюють уже в перших хвилинах життя людський організм, спеціально ті, що порушують мозок нпр. памо-роки, далі заразливі хвороби як сифіліс, хвороб-и, що є причиною хирляцтва, зміни в залозах, що витворюють гормони як нпр. при вольоватім занедінню борлакової залози (що лежить на горляниці) появляється придуркуватість, переріст-гої самої залози спричинює хворобу Базедова і психози з нею зв'язані; далі на появу умовних не-дуг мають вплив затяжне зотроєння алкоголь-ним етером, опієм, морфіною та ін., виснажли-ва умова праця, велика втрата крові та ін.

Між чинниками, що випадково можуть спри-чинити психозу є клімат (підворотникове бо-жевілля, „амок“ в Індіях), зміна барометрично-го тиску, як про це згадує Гете в І част. „Фав-ста“ при ліжку Маргарети словами: „Чи ями бавиться повітряний тиск?“ — далі зміна пір року, сильні пригнобленні вражіння (психози е-моційні), важкі життєві ситуації (психози ситу-аційні); врешті на появу психози має вплив час пологового дозрівання і перекувіту.

Часом буває, що коли здорова особа перебу-ває з психічно хворою, може перейнятися її хворобою так, що вона приймає її хворобливі нариса за свої і ще й розвиває їх даліше. В той спосіб умовно хворі особи можуть „зара-зити“ здорові особи; така „переняття психоза“ характеризується тим, що зникає, коли здоро-вого звільниться від впливу умовно хворої осо-би. Тим способом пояснюємо собі масові психоз-и, що повстають значайно на тлі релігійнім (секти), суспільних чи політичних поглядів.

Б. Г-Я.

Павіяни.

Багато диких звірат полудневої Африки живе від кулі мисливців. Тільки павіяни, як і лемінги, живуть тисячами, хоч їх немилосерно винищують, а навіть назначають нагороду за кожну вбиту штуку.

Павіяни нищать овочеві сади, виривають молоді дерева, поривають малі ягнля й викра-дають з курників кури. Ті смішні карикатури людського роду є дуже хитрі, підступні й від-важні. Навіть кулі відстрашують їх тільки на короткий час.

„Милі“ сусіди.

Від більше, як сто років живуть павіяни в найближчому сусідстві людини. Супроти жінок поводяться аrogантсько, але втікають перед чоловіком й перед пальною зброєю. Люди ста-раються винищити павіянів на величезному просторі, від Кіліманджаро до найдаліших по-луострів Африки. Ціна за вбитого па-віяна 4 шилінги, в роках, коли ті „милі“ звірат-и замісто нахабно панують — навіть 10 шилінгів за штуку.

Половання на павіянів.

Фармери вирушають із псами до даліких місцевих павіянів. Малі скриваються в норах і шпильках. Мід павіянами і псами вибухає кри-кучий біг. Пси скачуть галпаючи по горла й роз-ривають їх зубами. Але й павіяни так легко не здаються. Своїми товстими лапами ловлять

псів, душать їх або скидають у пропасть. Ра-нені павіяни є майже такі завзяті, як ранені люди. Боряться до останнього віддиху — й дорого продають своє життя. Підчас більших ловів убивають денно до сто павіянів; але від цього їх рід ні трошки не зменшується.

Павіяни на волі.

Улюбленою лакомимкою павіянів є скорпі-они. Часто можна бачити, як шукають за ними на соняшних горбах — і так скоренько ловлять, що скорпіони не мають навіть часу вжити сво-го тріла.

Павіяни дуже звично драпаються по ска-лах і скоренько бігають по гострих камінчиках і шпильках, на яких не могла би стати люд-ська нога. Малюча мама поводить майже таксамо як людина: купає своє маленьке у ста-ві, як малу дитину. Коли воно нечепне, кладе мале на коліна і бе часом навіть малим па-тиком.

Освоєні павіяни.

Стада павіянів люблять зривати огорожі на фармах, або закрадатися на поля кавунів і без потреби їх нищити.

Хоча вони дуже дикі, їх можна зовсім лег-ко освоїти. Деякі фармери вичають їх на про-відників запрягу волів. У східній Африці мож-на зустрінути на чолі каравани павіяна зі зброєю в лапах. Хто готує павіяна як кімнатне

звіря, мусить бути приготований на різні не-сподіванки. Про одного освоєного павіяна о-повідать таке: одного разу схопив він малу дитину свого пана і виліз з нею на високе де-рево. Не вважаючи на переляк родичів, спокій-но, на вершці дерева, тулив дитину до свого волохатого тіла. Щойно коли батько дитини положив під деревом тарілку з їжею — паві-яр зліз із дерева, побіг до дому й ніжно покла-в немовля в колиску.

І.

Товариш нашої землі.

Найближче від нас небесне тіло — Місяць є однією лавен предметом зацікавлення астро-номів. Він кружляє довкола нашої Землі неда-леко, бо всього у віддалі 380 тис. км., що в астрономії є смішно малою віддаллю. Поверх-ня сателіта нашої Землі в нічному не пригадує поверхні нашої Землі, хоча Місяць повстав з нашої Землі. Вона покрита багатьма „крате-рами“, що подібні до кратерів вулканів нашої планети, однак перевищують їх своїми розмі-рами. Місячні кратери є це долини замкнені високими горами у формі перстень, високим-на 9 тис. м. або й більше.

Мала Шмідта нараховує коло 30 тис. та-ких кратерів. Для людських досвідів є доступ-на лиш одна сторона Місяця. Його друге „ли-це“ є для нас невидне і залишиться для нас таємницею аж до часу міжпланетних подоро-жей. Крім згаданих вище ланцюгів на Місяці зидно т. зв. моря себто простори, покриті рід-ко горами і ланцюги гір „Апеніни“ („Альпи“ та ін.). Описану поверхню Місяця можна огля-дати вже навіть слабою лупетою

Астрономічний календар на березень.

Сонце

	схід	захід	довгота дня
1. III.	6,24 год.	17,14 год.	10,50 год.
11. III.	6,01 год.	17,32 год.	11,31 год.
21. III.	5,38 год.	17,50 год.	12,12 год.
31. III.	5,15 год.	18,06 год.	12,51 год.

21. дня березня в год. 7,43 Сонце найдеться у т. зв. пункті весняної рівноночі. Є це пункт, де перетинається екліптика (площина дороги Землі довкола Сонця) з рівником неба (продов-ження площини рівника неба). У часі, коли Сон-це найдеться недалеко перетину тих площин (коло 21. III. і 23. IX.) на цілій земній кулі день риний ночі.

3. дня березня підчас заходу Сонця почи-нається 1357. рік мусуламської ери, яку чис-лять від утечі Магомета з Мекки до Медни.

Місяць у березні.

- 2. III. год. 6,40 — новик, місяця не видно.
- 9. III. год. 9,35 — перша квадра, місяць сві-тить у першій половині ночі.
- 16. III. год. 6,15 — повня, місяць видно ці-лу ніч.
- 24. III. год. 2,06 — місяць видно в другій половині ночі.
- 31. III. год. 19,52 — новик, місяця невидно.

Підчас кількох днів по новіку можна, крі-зь світленого безпосередньо промінням Сонця шити Місяця, видіти голим оком також решту його поверхні освітлену т. зв. попеластим світ-лом. „Попеласте світло“ є світлом Сонця від-блукним від Землі. Коли ми з Місяця обсервува-ли Землю, то виділи би, як вона, подібно як у нас Місяць, переходить фази. Коли Місяць на-ходиться по сусідству новика, Земля огаялана з Місяця є „в повні“, отже „попеласте світло“ є світлом Землі „в повні“.

Мандрівка планет у березні

Меркурій — щойно під кінець місяця вири-нає із променів Сонця і світить зраз по заході Сонця на тлі зоряної громади Риби.

Венера — підчас останньої декади березня супроводить Меркурія в його буйн-то мін-дрий по небі.

Марс — підчас березня перебігає через зо-рять громади Риби і Барана.

Юпітер — сходиться на годину перед сходом Сонця.

Сатурн — видно зраз по заході Сонця в Рибах; під кінець місяця його не видно, бо тоне в променях Сонця.

Погода у березні.

Столітній календар каже, що зпочатку мі-сяця буде хмарно і тепле; козо 8-ого насту-пить відліта та вітри. Підля 15-го холодніше і сніг. Від 20-го до кінця місяця погода й теп-ла.

З природи і життя.

Таємниця хворих душ.

Причини умових хворіб.

Хоч як поступає освіднення широкого загалу про адоракія і недуги, умові недуги ще й досі, навіть для інтелігентних людей, є чимось таємничим. А вже найбільше таємні їх причини.

Умові недуги належать переважно до т. зв. функціональних недуг, при яких часто нема в організмі людини, головні в мізку, ніяких аналітичних змін. У світі найновішої науки це недуги мізкової кори. Мізкова кора це найбільше верхня поволока мізку сірого коліру, загартування пальця, зложена з нервових клітин, де є отвір т. зв. душевного життя людини і найвищі мислові осередки.

Родинний нахил.

Лікарі ділять тепер причини повстання умовних недуг на такі, що до них одинично підготують і на такі, що їх шойно родять. Однак найчастіше буває, що при повстанні умовної недуги в даної людини діють обидві причини. Обсервації лікарів вказали, що при появі умовних недуг відіграє велику роль родинний нахил; доказом на те є факт, що члени деяких родів незвичайно часто западають на умовні недуги. Крім такого загального нахилу ствердили лікарі родинні нахили до поодиноких недуг, чи їх груп, як епілепсія, рапне отупіння, маніякально-депресійне божів'я. В одних з членів таких родів психоза може бути ледви зазначена в інших може бути сильна.

Нинішня психіатрія називає такі роди звичайними. Морель каже, що завродіння є наслідком повільного занедіння життєвих сил роду і змагається з покоління на покоління і доходить до вимирання роду.

Недуга в зародковій клітині.

Як багато інших прикмет людини, так і нахил до умовних недуг, усяких чи лиш деяких, може бути спадчинний, переходячи з покоління на покоління зародковими клітинами. Часом буває, що в нащадків виступають визначні додані прикмети (геній), або відемні (нахил до злочинності), яких у предків не було. Учені не мають добре причини цього явища; можна припустити, що причиною цього може бути деяка незгідність полових клітин обох батьків. Це по-тверджує також факт, що нпр. якісь батьки дають життя умовно упослідженим дітям, а кожне з тих дітей дає з іншою особою життя зовсім нормальним нащадкам. Має тут вплив також схрещення відмінних рас у батька та матері. Подорожчання подружньої пари має настільки великий вплив на здоров'я дітей, що коли вони походять з родин схильних до умовних недуг, тоді в їх дітях сходяться, наче додані разом психопатичні нахили (т. зв. закон Менделя). Полові

клітини батька і матері може також порушити така отрута як алкоголь, морфій, опіум або за-разливі хвороби як сифіліс та малярія, а це від-бивається відемно на психічному і фізичному розвитку дітей.

Також плід, що хворує в лоні матері, або знаходиться там в некорисних умовах розвитку з причини хвороби матері або при її заїді віджи-ві та виснажливих клопотах, може зазнати такої шкоди, що родиться потім ідіотом або пси-хотом.

Особа, що походить з родин, де повторя-ються умовні недуги, називаються ділочно обтя-женими. Однак цей стан не мусить проводити до умовної недуги, хочби тому, що їх нервова си-стема може відроджуватися.

Чинники, що спричиняють психозу.

Чинники, що діляють на людину за її життя, раз можуть привести тільки до нахилу до пси-хози, іншим разом можуть бути безпосередніми або випадковими причинами. До тих чинни-ків належать такі причини, що ослаблюють уже в перших хвилинах життя людський організм, спеціально ті, що порушують мозок нпр. памо-роки, далі заразливі хвороби як сифіліс, хворо-би, що є причиною хриляття, зміни в залозах, що виділяють гормони як нпр. при вольоватім занедінні борлакової залози (що лежить на горляниці) проявляється придуркуватість, переріст тої самої залози спричинює хворобу Базедова і психози з нею зв'язані; далі на появу умовних не-дуг мають вплив затяжне захворювання алького-лем етером, опієм, морфіною та ін., виснажли-ва умова праця, велика втрата крові та ін.

Між чинниками, що випадково можуть спри-чинити психозу є клімат (підзворотникове бо-жів'я, „амок“ в Індії), зміна барометрично-го тиску, як про це згадує Гете в І част. „Фау-ста“ при ліжку Маргарети словами: „Чи нами бавиться повітряний тиск?“ — далі зміна пір року, сильні пригноблені враження (психози е-моційні), важкі життєві ситуації (психози ситу-аційні); врешті на появу психози має вплив час пологового дозрівання і пережіву.

Часом буває, що коли здорова особа перебу-ває з психічно хворою, може перейнятися її хворобою так, що вона приймає її хворобливі на-рива за свої і ще й розвиває їх далі. В той спосіб умово хворі особи можуть „зара-зити“ здорові особи; така „перенята психоза“ характеризується тим, що зникає, коли здоро-лого звільняють від впливу умово хворої осо-би. Тим способом пояснюємо собі масові психо-зи, що повстають зичайно на тлі релігійних (секти), суспільних чи політичних поглядів.

Б. Г-Я.

Павіяни.

Багато диких звірят полудневої Африки гнає від кулі мисливців. Тільки павіяни, як і лавіє, живуть тисячами, хоч їх немилосерно винищують, а навіть назначають нагороду за кожну вбиту штуку.

Павіяни нищать овочеві сади, виривають колоді дерева, поривають малі агнята й викра-дають з курників кури. Ті смішні карикатури людського роду є дуже хитрі, підступні й від-важні. Навіть кулі відстрашують їх тільки на короткий час.

„Милі“ сусіди.

Від більше, як сто років живуть павіяни в сусідстві людини. Супроти жінок поведуться аrogантсько, але втікають перед дужчиною й перед пальною зброєю. Люди ста-раються винищити павіянів на величезному просторі, від Кіліманджаро до найдаліших по-луостровів Африки. Ціна за вбитого па-віяна 4 шилінги, в роках, коли ті „милі“ звіря-та амально нахально павошаються — навіть 10 шилінгів за штуку.

Полів'яння на павіянів.

Фармери вирушають із псами до далеких логів павіянів. Малпи с риваються в норах і шпильках. Між павіянами і псами вибухає крі-каний біг. Пси скачуть малпам до і рла й роз-дають їх зубами. Але й павіяни так легко не даються. Своїми довгими лапами ловлять

псів, душать їх або скидають у пропасть. Ра-нені павіяни є майже такі завзяті, як ранені люди. Боряться до останнього віддиху — й дорого продають своє життя. Підчас більших ловів убивають денно до сто павіянів; але від цього їх рід ані трошки не зменшується.

Павіяни на волі.

Улюбленою лакоминкою павіянів є скорпі-они. Часто можна бачити, як шукають за ними на соняшних горбах — і так скоренько ловлять, що скорпіони не мають навіть часу вжити сво-го трійла.

Павіяни дуже звично драпаються по ска-лах і скоренько бігають по гострих камінчиках і шпильках, на яких не могла би стати люд-ська нога. Малпача мама поведеться майже так само як людина: купує своє маленьке у ста-ві, як малу дитину. Коли воно нечестине, кладе мале на коліна і бе часом навіть малю па-тиком.

Освоєні павіяни.

Стада павіянів люблять зривати огорожі на фармах, або закрадатися на поля кавунів і без потреби їх нищити.

Хоча вони дуже дикі, їх можна зовсім ле-гоко освоїти. Деякі фармери вичають їх на про-відників запрягу волів. У східній Африці мож-на зустрінути на чолі каравани павіяна зі зброєю в лапах. Хто годів павіяна як кімнатне

звір, мусить бути приготований на різні не-сподіванки. Про одного освоєного павіяна по-повідають таке: одного разу скопив він малу дитину свого пана і виліз з нею на високе де-рево. Не вважаючи на переляк родичів, спокій-но, на вершці дерева, тулив дитину до свого волохатого тіла. Щойно коли батько дитини положив під деревом тарілку з їною — павіан зліз із дерева, побіг до дому й ніжно поклав немовля в колыску.

І.

Товариш нашої землі.

Найближче від нас небесне тіло — Місяць є одним із предметів зацікавлення астро-номів. Він кружляє довкола нашої Землі, неда-леко, бо всього у віддалі 380 тис. км., що з астрономії є смішно малою віддаллю. Поверх-ня сателіта нашої Землі в нічному не пригадує поверхні нашої Землі, хоча Місяць повстав з вищої Землі. Вона покрита багатьма „крате-рами“, що подібні до кратерів вулканів нашої планети, однак перевищують їх своїми розмі-рами. Місячні кратери є це долини замкнені високими горами у формі перстень, високими на 9 тис. м. або й більше.

Мапа Шмідта нараховує коло 30 тис. та-ких кратерів. Для людських дослідів є доступ-на лиш одна сторона Місяця. Його друге „ли-це“ є для нас невидне і залишиться для нас таємницею аж до часу міжпланетних подоро-жей. Крім згаданих вище ланцюгів на Місяці видно т. зв. моря себто простори, покриті рід-ко горами і ланцюги гір „Апеніни“ („Альпи“ га ін.). Описану поверхню Місяця можна огля-дати вже навіть слабою лупетою.

Астрономічний календар на березень.

Сонце.

	схід	захід	довгота дня
1. III.	6,24 год.	17,14 год.	10,50 год.
11. III.	6,01 год.	17,32 год.	11,31 год.
21. III.	5,38 год.	17,50 год.	12,12 год.
31. III.	5,15 год.	18,06 год.	12,51 год.

21. дня березня в год. 7,43 Сонце найде-тсья у т. зв. пункті весняної рівноночі. Є це пункт, де перетинається екліптика (площина доро-ги Землі довкола Сонця) з рівником неба (продов-ження площини рівника неба). У часі, коли Сон-це найде-тсья недалеко перетину тих площин (коло 21. III. і 23. IX.) на цілій земній кулі день рівний ночі.

3. дня березня підчас заходу Сонця почи-нається 1357. рік мусуламської ери, яку чис-лять від утечі Магомета з Мекки до Медини.

Місяць у березні.

2. III. год. 6,40 — новик, місяця не видно.
9. III. год. 9,35 — перша квадра, місяць сві-тить у першій половині ночі.
16. III. год. 6,15 — повня, місяць видно ці-лу ніч.

24. III. год. 2,06 — місяць видно в другій половині ночі.

31. III. год. 19,52 — новик, місяця невидно.

Підчас кількох днів по новіку можна, крім освітленого безпосередньо промінням Сонця питу Місяця, видіти голим оком також решту його поверхні освітлену т. зв. попельстим світ-лом. „Попельасте світло“ є світлом Сонця від-битим від Землі. Коли ми з Місяця обсервува-ли Землю, то виділи би, як вона, подібно як у нас Місяць, переходить фази. Коли Місяць на-ходиться по сусідству новика, Земля оглядана з Місяця є „в повні“, отже „попельасте світло“ є світлом Землі „в повні“.

Мандрівка планет у березні

Меркурій — шойно під кінець місяця вири-тає із променів Сонця і світить зраз по заході Сонця на тлі зоряної громади Риб.

Венера — підчас останньої декади березня супроводить Меркурія в його бушм-то мандрівці по небі.

Марс — підчас березня перебігає через зоряні громади Риб і Барана.

Юпітер — сходить на годину перед сходом Сонця.

Сатурн — видно зраз по заході Сонця в Рибі; під кінець місяця його не видно, бо тоне в променях Сонця.

Погода у березні.

Столітній календар каже, що зпочатку мі-сяця буде хмарно і тепло; коло 8-ого насту-пить відлига та пірн. Після 15-го холодніш-е сніг. Від 20-го до кінця місяця погода й тепло.

В Югославії традиція ви-
дів. Одна жінка на прохання Зей-
нана дитину зі своєю матір'ю і
сестрою природи не жила. Зейнана
ли у музею в Мостарі. Зейна
своя преса, оскільки той жінка
говорила, що жінка була дитиною
має жінку віддати і то жінка
серед звірят.

Єдиний український магазин постелевого білля і ковдер Михайла Проця — Львів, Ринок ч. 14

оруддя: ковдри, простирала, подушки, рушники, хустинки до носа і всілякого роду вибагане білля для Панів і Пани у великому виборі. — Комплексні шлюбні випроби. — Ціни найнижчі.

Із Загальних Зборів Видавничої Спілки „Діло“.

ВАЖЛИВІ ЦИФРИ З РАХУНКОВОГО ЗАМКНЕННЯ ЗА 1937 РІК.

У доповненні до вчорашнього повідомлення з Заг. Зборів Вид. Спілки „Діло“ подаємо такі цифри з рахункового замикавання за 1937 рік. Цей, як і попередній рік, можна вважати дійсно корисним, під оглядом господарських досягнень, очевидно рівняючи їх не з досягненнями попередніх добрих часів, а з досягненнями останніх років. Бізнес Вид. Спілки „Діло“ викazuje щирі надії на невідвертій справжній господарський успіх у звітному році, бо є вона висхідною рахунковою змаганню з попередніми роками. В дійсності, коли йде тільки про 1937 р., то висхідна є куди краща завдяки тому, що вдалось досягнути сплату поважної частини задовження передплатників „Діла“ і якісний друкарський та поширеним значно круг читачів „Діла“.

Постійне майно Вид. Спілки, на яке складається вирада друкарні й інші рухомості, фігурує в бізнесі перфійною вартістю 410.766.68 зл. Її зменшує квота амортизаційної резерви 368.534.25 зл., так що рахункова вартість постійного майна булаб 42.232.43 зл., що вимагає вже ледви півтора року амортизаційних відписів. Оборотове майно спілки фігурує квотою 72.584.84 зл. На що суму складаються: суми до доставки (квота і банків), льокати, запас римес і матеріалів (матриць, олів, папір), довжиків (22.762.17 зл.) льодові довжиків (залегла передплата), запас книжок по власних коштах, антиципалі (наперед заплачені суми) тощо. Довжик Спілки (чужі капітали) представляє головною позиція: віритель — 82.535.65 зл. Ця позиція у звітному році значно зменшилась, бо сплачено поверх 45 тисяч довгу, в тому 32.750 зл. довгу банкового (за останніх 2 і пів року сплачено коло 84 тис. довгу).

Перебудова книговодства, а саме об'єднання книговодства друкарні і книговодства поодиноких видавців, спричинило те, що бізнесові

цифри є виразніші, бо нема серед довжиків і вірительних позицій, що взаємно себе компенсували (напр. довг за друк „Діла“ в друкарні був одночасно і на довжниках і на віртелях). Це не дасть змоги в дальшому декому з наших „віритель“ атакувати „Діло“, опираючись на механічні цифри зачерпнутих, з нашого бізнесу. Треба також зазначити що поважна збіжка довгів Спілки зменшилась і ще більше зменшиться у дальших роках видатки, зв'язані з відсотками при обслузі довгів.

Щавицька Юзеф із

усуває хрипку і флегму при грипі. 3—4

Коли йде про власний капітал, то на запасному фонді є 4.870.30 зл., на удалах 8.847.53 зл., що разом з надвишкою, яку Заг. Збори рішили перенести на зап. фонд, дає 17.281.77 зл.

Рахунок страт і зисків викazuje ось такі цифри: друкарня в зисках (оборот) 213.757.96 зл., у стратах (виробництво) 180.453.48 зл., себто надвишка 23.204.48; шоденник у зисках 197.861.62 зл., у стратах 168.218.73, що дає надвишку 29.642.89 зл. Та що останню надвишку фактично зменшує недобір у видавничстві книжок (примет) 13.442.88 зл. (24.106.30 коштів і 10.663.42 приходу), так що зиск зі шоденника був 16.200.01 зл. Також „Змаг“ за 3 місяці (бо при „Ділі“ від жовтня 1937) дає страту в сумі 1.294.44 зл. У стратах фігурують дальше: відпис з рухомостей 33.684.02 зл. і відпис з довжиків (завдяки чому бізнес сильно урешальнений) 10.962.09 зл.

Треба врешті зазначити, що число передплатників „Діла“ в останньому часі сильно зростає. У звітному році віднеслась їх кількість на поверх 500 осіб, а за перші два місяці цього року на дальших 100.

Волінь і Поділля приїздили теж. Полотно з поліських мотків тонке й шовковисте, тому його струнко вгоріть жіночу постать. Червона вишивка з Казеня Коширського ціла ярко на цьому білому тлі.

І справжньою несподіванкою була збрания з Володимира на Холмщині. Сидяча доліської жінки пригадує поліську білістю свого тонкого полотна.

Відома, на всіх показах з'являється теж податське вбрання. Замітки показав виконують його вже зовсім стилізовано. Вел, що привик до „жупанів“ нашитих „делітками“, пізнає, який гарний може бути податський стрій. Корсетку, фартушок і спідницю можна згармонізувати в одно ціле, а також достосувати краску вишивки на сорочці. І силою традиції стає цей стрій загальний, репрезентативний.

Як бачимо, перегад тих одягів, що вже були у Львові, дав змогу пізнати всі закутки нашої землі. Мистці можуть черпати сюди до картин, актори підшукувати образи, мандрівники зацікавитись околицями. А скільки лишилось ще невідкритих сіл, небагнених закутків! Всюди є цікаві деталі, обрядові звичаї. Видобути їх на звітло денне, ще й повинно бути завданням чергових вечорів. Щороку повинні ми кидати нове гасло. Наприклад видивити вбрання весільне, шлюбне, або міщанське, зіставляти давніше й новіше вбрання і т. д. Праці ще багато.

Покази наші пробують оживити давніми нашими обрядами, що їх виконують селяни на сцені. Обряди ці вносять живий чар традиції, що на нього одяги натягають. Сільські весілля, вечеринці, обжинки мають глибоку символіку, що зв'язана з життям селянина. Селяни-актори, що зрослися з цими обрядами, відіграють це не причуд природно. Все те підкреслене враженнями одногородних стрій. До того бачимо стрій на виступах — селянах. Бо вони найкраще вміють їх носити.

Варта згадати тут також про врання, що його лишають ці покази у селі. Знаємо, що там сучасне життя витискає давні звичаї, а народне вбрання заступає модною тандитю. Покази клопотють переконання, що ці давні образи мають свою цінність, що їх пам'ять треба берегти. Мало того: для обрядових показів мусять селяни зв'язатись у давньому питомому вбранні села. Тому розшукують їх і відновлюють там, де вже прибули. Є вже кілька сіл, особливо підліських, де в такий спосіб удалось відновити прибуту моду й установити її, як сучасне вбрання. Всі ці заходи відновлюють давні галузі народного мистецтва, як вишивкарство, мотушкарство і т. д.

Крім цих показів народної моди бачимо й інше життя. Народні обряди починають включати до свят загального характеру, як дні селян, кооперативних, для господарів і т. д. Замислюючи до нашої вишивки, вбрання, обряду починає стійкою залучати наше життя. Одначе до цього треба ставитись обережно. Інші стори таких свят повинні відбирати образи вірно та стрій перевіряти щодо стилю. Тому слід і їм принадавати до показів народної моди та черпати з досвіду і попередніх подібних зборів.

В четвер 3. березня відбудеться показ народної моди у Львові. Цього року для нас різниця між народним і міщанським вбранням. Будем наші сіл і містечка ще себе не замислювали, а зараз швидко досі майже себе не відкидає. Гадано, що наше життя дозволяє усіх зусиль, щоб це виправити.

Майя Бурчаківська.

Краса народнього одягу.

(Перед „Вечором народньої моди“, 3 п. м.).

Від кількох літ вечорі народньої моди стали у нас традиційною національно-культурною імпрезою. Рікмірно тішаться великим успіхом та стають поміч сально цікавої публіки. Варта сказати поміч тепер, коли стоїмо напередодні четвертого вечора, що нам дати попередні.

Всі ми, мешканці міста, так чи інакше зв'язані з нашим селом. Хто провів там своє дитинство, а хто знає його з вишків чи мандрівок. Повіда, а хто знає його в будні, при сірій роботі. А села тяжкого, в усіх красі свого одягу, у стиліх вишивок старовинних обрядів, мало хто пам'ятає.

Вечорі народньої моди показують нам саме те свято село. Пізнаємо розкішні одяги, що відносять принабуті стилі та мистецтво. Вглиблюємось у старовинні обряди та цікаву їх символіку. Прислухаємось нескладним народнім мовлявкам та різном народнім танцям. Саме ця підська естетика переконує нас, що фразата багатство нашого фольклору не є надуманою.

Бо те, що ми побачили досі у Львові було, кінце для деякого несподіванкою. Наприклад байбійське вбрання, мало відома й незвична, але, здавалося, всіх своїх ярмим красками. Повіда, ми бачили всього кілька сіл. Тарнаву коло Славська. Стріпави коло Турки. Але ті були спільні й фартуки, чекрні квітчасті хустки, серпанки з напівчирими з колірною подвійною, трігорові морщинами коло шиї були напівчирими. І на тім усім предміся „жичка“, себто плоска кругла шапочка, що її вкладає молодиця на голову, під хустку. Все це мерехтить барвисто при вчорашньому світлі й тому байбійське стрій відносив на вечорі народньої моди. Треба тільки побачити, щоб їх було жвавіше.

Почес сала згадати земліське вбрання з Вишків коло Горіш. Воно сироминіше від байбійського своїм спокійним відтінком. Біла красна та перетяга. Майстерно пов'язані одяги і обшиті ви мережиною приносять йому легкості, простоти. На жаль, не бачили ми їх багаторічній касті, щоб інші околиці теж себе показали.

Несподіванкою був теж стрій із Яворівщини. Повіда, перевага полотна, як матеріалу, теж дає біле тло. Але крім вишивки, на спідницю вживають яркого пасманістого матеріалу „шорю“, а підклад під хустку, ця пласка байбійська „жичка“, тут вища і різна. Воно прикрита характеристичною яворіською вишивкою — байбійською. Це густий помаранчевий шор, що вишиває апід хустки і притримує зпереду волосся гризків.

Лужа багата у відмінні строї наше Покуття. Лежить на важному шляху, де колись посувались купельні каравани й військові випроби. Тому носить у Серафимових фези, як підклад до жіночих очоків, а вишивки бувають золотом перетніми. Оди дивовижа степенується ще при обрядовому вбранні. Весільний вінок із Вербілки не чудо з качачих пер, барвисто, воліми та повільні.

Береже Покуття степенується ще Гуцульщиною. Космач захопив усіх яркою помаранчевою краскою. Вишивані постаті, думачі на грудях, а золоте чіпче на голові свідчать про гуцульську пишноту.

Вукавину можна порівняти з Покуттям щодо характеру одягу. Шовкові хустки „турани“, що ними обвивають стая у Суковерхові, вказують теж на оригінальні наміри.

Окремо стоїть привітське Поділля. Тут вишивки важкі й багаті, як приналежності хорломи; здається, немов спалили сонцем огні темні устави з Горішова коло Заліщик. Сорочки й горботки тут довгі, так як і хода подолані зовмірені, повільні.

Сильно різняться від нього пілімне Поділля. Наша з Іванівки у Славинщині пригадує міщанський стрій. Морщинам спідниці, розм'якшені бечери, вишивки тлою, ось сільська української подільщини Широва, вишукана, але достойна. Голі самі зорини має Унів. Хвилюється й Перемішчина. Їхого одяг дає племі звичаї, із тих околиць. А одяги ці є цікаві візми у тих сторонах!

Після конгресу людовців.

Вибравши голову "Польського Стронніцтва Людового" М. Ратай виступав на конгресі довшу промову, а в якій обговорив між іншим і справу серпичевих подій, тобто відомих селянських заворушень. Можна догадуватися, що для М. Ратай ця справа була дуже драматична, бо підняв її коли твердить, що він про цей страйк нічого не знав, що страйк вибух без його, бо навіть проти його волі. Диспозиції до вибуху страйку вишлись від Вітоса, але наслідки за цей невдалий виступ впали на Ратай, як урядового заступника голови, що в ім'я партійної солідарності мусів покривати подвину Вітоса.

М. Ратай говорить і про внутрішню та закордонну політику Польщі:

„Ми є посередній між двома тоталізмами: соціалістичним і комуністичним. Маємо одну партію велику, важку, якої вісь світогляду бу-

ДРАМАТИЧНА КОНФРОНТАЦІЯ

Вночі по вулиці відбулась конфронтація дівки генерала Міллера, який пропав у Парижі без вісти, з генераловою Скобліною-Плевінською, арештованою під замітом співучасті у схопленні ген. Міллера. Скобліна заявила: „Присягаю перед Богом і людьми, що нічого не знаю в цій справі. Мене очорнили, — не можу сказати того, чого не знаю.

Залишившись сам на сам з Міллеровою, Скоробіна висловила міркування, що як П чоловік так і Міллер є в СРСР. „Як мене звідняти — заявила вона — зроблю, що зможу, щоби їх обох відняти.”

БОЛЬШЕВИКИ ТАКИ ВИВЕЗЛИ МІЛЛЕРА НА „МАРІ УЛЯНОВІЙ“?

Адвокат генеральної Міллерової пред'явив слідчому судді докази, що Міллера таки привезли до СРСР на кораблі „Марія Уланова“.

По широкому світі.

Туреччина заключила з Грецією пакт припинення війни, зобов'язуючись на випадок війни залишити нейтральність та не втручатися на своїй території організації звернених проти контрабанди.

На британському летунському майдані у Рінгвей ушкодивають два літаки; в це мабуть саботаж.

Б. провідник австрійських націонал-соціалістів сотник Леопольд вийшов з Німеччини до Відня.

Бритійський уряд відбув під проводом міні. Галіфакса нараду у справах переговорів з Італією.

Американська влада безпечно викрила велику кланову організацію, що м. ін. роздобула плани оборони Панамського каналу.

Михайло Посацький

ГРЕЦІЯ – УСМІХ ЖИТТЯ

20 Ілюстрація

Це книжка це не звичайні враження подорожі ані наукова студія про Грецію з різними фактами. Це погляд на давню Грецію з часів її слави і на теперішню оком людини, що прирівнює її з нашою культурою. —

ЦІНА КНИЖКИ зол. 3.—, з пошт. пер. 3 30.

Дістати можна у Видавництва "Діло"
Львів. Ринок 10 або у всіх книгарнях

ай завжди протинімецька. За що орієнтацію тривав спір підчас війни і ця партія, що жила протинімецьким фронтом, зробила зворотні на 180 ступінь переїмаючи тоталітаризм Ідзюльсько. (Окляки: Геть з есенією!). Це для мене один із прикладів, як чужі агенти роблять діабол, як вони заганяють дити в ділянці закордонної політики Польща мусить підготуватися не тільки до того, щоб відпирти зовнішнього ворога, але так і до того, щоб відпирти внутрі чужі агенти, різко забаралені. Хто має дати відпир, хто має протиставитися цьому Ідзюльському впливам?"

Щоб мати змогу дати відпір — казав М. Ратай — щоб виправити фізичну й політичну катастрофу, — треба „отворити широко двері перед хлопцями“.

У цій своїй промові М. Ратай особливо підкреслив, що під впливи людозвільні горніються українські й білоруські селяни та що на конгресі в українські й білоруські делегати і числіло понад 70 привітів від українських селянських організацій.

Що торкається залучу учасників конгресу, то — як це піднімали польська преса — більшість делегатів — це селяни, одягнені по мішанськи, кождо 30 відсотків міської та сільської інтелігенції. Територіально мала перевагу Галичина, зокрема визначну участь взяло Підгілля.

В цьому конгресі виступили вперше як делегати організації селянки. Як на 40 відсотків делегати — це, як ми вже вчора поділи, молоді організації в „Blut“, які щораз глибокіше входять у життя партії. Всіх делегатів було 660, а кожна із них репрезентувала 600 зорганізованих селян.

Міллерової та Скобліної.

Напереч більшовицьким твердженням до-
казано, що самохід совітської амбасадки приїхав
до Гавру щойно в 17. годині, так, що він мав
зможу привітати Міллера, який пропав в год.
13 Капітан "Марії Ульянової" відібрав докумен-

ти від портової влади в останній хвилині та негайно відчалили, переринаючи виняткову зону товарів. «Марія Ульянова» виплила на Балтійське Море через Бельт, не — як звичайно — через Кільдінський канал, щоб німіці не перевели по дорозі ревізії

НОВИНКИ.

— ПЕРШИЙ ЮБІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ з нагоди 30-ліття композиторської праці Василя Барвінського відбудеться заходами Союзу Українських Професійних Музик, у п'ятницю 4 березня ц. р. у великій залі Листів в год. 20.15. Цей перший концерт присвячений камерним творам Василя Барвінського. У програму концерту входять: фортепіанове тріо есмоль, форт. тріо есмоль і варіації на фортепіановий секстет. Більші у передпродажі в Союзіні Базарі кожного дня від 9—12 і від 4—7. Для членів СУПРОМ-у 50 прі, знижки за членською книжкою. —

— Наближається час Шевченківських поминок. У цьому краю відбуваються концерти й академії. Диригенти хорів по містах і селах клопочуться програмою. Хто має під рукою „Великий Співальник Червоної Калини“, найде в ньому все, чого шукає. Збірник найкращих пісень історичних, обрядових, побутових, стрілецьких, на хори жіночі, мужські й мішані — 29 пісень. Репертуар на 25 і більше концертів. Тверда, прегарна оправа, ціна всього зол. 28.50, з портом і opakunням зол. 29.50. Давати „Червоної Калини“ зол. 23.50. Заможайте „Великий Співальник Ч. К.“ Відібете собі його ціну при нагоді кожного концерту, а без цього не обійдеться ні одному хорові, ні товариству, в селі, чи місті. — Адреса: „Червона Калина“, Львів, вул. Зіморонича ч. 12, почт. скр. ч. 23. 418.

— Печатки, монограми, табачні, вишукані каліграфічною рукою та адом українським релігійним живописцем Володимир Ярош. Львів. Сестрини.

— Комітет Брат-братів та Союз Україн-
Емігрантів улаштують Травнівний Наїди-
прямий Запусті в неділю 6 березня п. р. в год
8 вечір у клубі "Молодість Громади", вул. Ко-
стюшка 1. І. п. В буфеті правдиві українські по-
куси і причепави — млинці, борщ, пиріжки
та інші присмаки.

— Найсоціалістичніші футра тільки у Юліана Гар-
шенського, Львів, па. Капітуляна 3. І, телеф.
264—46.

— Нова книжка! Дм. Дойцов: Де глумятъ въ-
шихъ исторически традиции? (Книжарница Бас-
тиска). Цена 1.50 зл. Лъвко, Чарношанско Дъ-
чек, к. 500 371. Книжка-книже глумятъ въ со-
притомъ соизвѣстному та драголюбивому въ кни-
жнута до традици книжко Руси въ книжнута въ

— Г-во Прихильниців Музею НТШ у Львові
визначило в м. Львів березня н. р. у своїх Музеї
Науки, Т-ва ім. Шевченка Велику Етнографічну
Виставку "Полюс", якої відкриття буде в
люб. м. н. м. год. 12, вночі. Доля з нашої
приміткою на науков. досвід Музею НТШ
термі.

— В Шевченкові роковини. Молодь під державною пильною і ласкою українського мистецтва починає і молодь дитячих галицької і ласкою Василянок у Львові, експонатують ласкою Тараса Шевченка ц. р. 10. березня в садку Річководителів в год. 1930. У осязі програми майже також виставля „Навпра Стодоль“. Вистава Шевченкової драми, подучені в „Випускниці“ Національного вшквітання під проводом п. Леся Кривинського.

[illegible]

— Організація адвокатських асоціацій.
Листою при аум. Коперника 7, І. організува-
ноточений курс для адвокатських асоціацій, а
адвокатів адвокатський клас у відповідній
часі. Перші сходили в четвер в год 18 по
людям. Зголошення та інформації щодня
має секретаріат від год 7—9. вечором
Коперника 7, І. а.

— 47 вогнищ прийняті в Польщі. Від 26 лютого ц. р. стала створювати 47 нових прийнятих в Польщі, а саме у воєністично-лісовому 3, лісовому 7, поміщицькому 1, сільському 25 і школярському 11. В тому числі доведено 7 вогнищ оприлюднених, оприлюднених і 5 машин творили і літати.

— Тайна розпрана. Перед судом тріма у Стрию відбулася розправа проти Мамішака, приватного урядовця, Івана Кіма, сина, Деміша Пригуляка, студ. прих. до Вишник, студ. Марії Пригуляк, дружини чешинки, Маріана Жуванача і Петра Гузого, двох, двох прокураторів приватної правосвідальності за злочин державної пропаганди ст. 97. к. к., а перших двох відомою вбивство б. н. дир. І. Бабо. Розправа відбулася. Вночі з поведінки на виступі приватної присуди: М. Козака засудили на 1 рік в'язниці, І. Кіма — 5 р., Д. Пригуляка на 1 рік, П. Гузового на 1 рік і М. Жуванача на 1 рік. О. Вишник та М. Пригуляк звільнені з суду. Засудженням трибуналу злочини не визнає.

[illegible]

— Гребушковий шифр на бані, у
п. м. перемішаним пишаним бані, у
60-літньому Франца Куса, який
го Банку Забавковського у Бані, у
теку у 15.000 зод. і між. Бані, у
таня в грали в Банку Поліска, у
іще уже до бані „Поліска” Бані,
ковий” і знову з собою бані,
ного невідомий бані, у
ним предметом у бані, у
ю, який теку в бані, у
збані, Збані, у бані, у
міст до бані, у бані, у

— Найближчі цікаві українські явища. Сьогодні, в четвер 3. ц. м., львівська радіостанція робить в год. 18.20 українським радіослушачам прийому несподіванку: хор учнів Філії держ. гімназ. з українською мовою навчання у Львові під проводом проф. Р. Прокоповича виконує перед мікрофоном концерт „Лисенко й нар. пісні“. Концерт, який має у програмі найкращі нар. пісні в оформленні мистецького духа Лисенка, попередить гутірка д-ра В. Радзівенчука про Батька української пісні і його зв'язок із творчістю українського народу. — В неділю 6. ц. м. в ринках ринишньої авдитії для села буде в год. 8.50—9.00 й українська гутірка інж. Р. Голода „Які телята вибирати для хову“. — Дуже цікавий і актуальний буде вихід ред. Лідії Бурачинської „Українська нагорода ноша“ у вівторок 8. ц. м. в год. 18.10; прелегентка підійде до цієї не раз обговорюваної теми з оригінального погляду і напевно цікаво послушають її всі, що тією темою цікавляться.

— Купувала чоловіка у Львові. До Львова приїхала 27-літня І. З., донька фабриканта білизни з Філадельфії, щоб підняти собі мужа, бо в Америці не могла собі знайти. Перед двома днями пішла на танці у Львові і тут залюбила у прив. урядовця А. С., який був на танці з жінкою. Але це не перешкодило їй залицятися до А. С. Жінка цього добродія жертвувала навіть американська жидівка до 15.000 дол. за розвід. Про справу довідалася родня жінки урядовця й один з родичів стрінув американку на вулиці та побив її так, що зломив їй ніс. Американка віддала справу до суду.

— Львівська хроніка. Львівський воєвода до ринку, щоб розпочати дорожні і вуличні роботи по змові вже 10. березня ц. р. — Перед трибуналом окружного суду у Львові станув прокурент комунальної каси ощадності в Городку Тадей Бажант за присвоєння собі 13.085 зол.

— Селяни будуть водотяги. У селі Поточиська пов. Городенка селяни приступили до земних робіт, щоб спровадити воду до лиття з віддалення півтора км. Вода власним тисненням доплине до кожної хати, де зложать відповідні гидранти, щоб мати воду кожної хвилини під рукою.

— Вкрад торбинку прокажені. Підчас ревізії в пасера Шмуля Габерберга у Варшаві поліція знайшла дамську торбинку. Виявилося, що невідомий злодій вкрад що торбинку Ф. Цвібусові, прокаженій з Естонії. Тому Габерберга піддали клінічній обсервації, а ціла його родина поголодала до лікарів з остраху перед занедаванням на прокладу.

— Статистика віроісповідань на земній кулі. Згідно зі статистичними даними статистичного рінка Ліги Націй жило на земній кулі при кім. ч. 1937 р. 2,1 мільярда людей. Під віроісповідним оглядом число католиків сягає 19 відсотків цілого населення світу; визнавши Конфуція обіймають 16 прц. цілого населення світа; мусульмани 13 прц.; визнавши індуських релігій 12 прц.; буддисти 11 прц., всіх протестантів є 9 прц.; православних 7 прц. і жидів 0,9 прц. Поган, безбожників і віруючих є коло 12 прц.

— Смерть Г. Анунція. Вчора помер у 75. р. життя один із найбільших італійських письменників Габріеле д' Анунціо, що колись заживав величезної слави і популярності. Його справжнє прізвище було Рапанієта. Перші великі успіхи він здобув собі повістями „Невинний“, „Литруз“ та „Насолода“. В його пасах виступали такі слави як Елзонара Дузе та Іза Рубінштейн. Підчас війни вставився Анунціо як летун та організатор оборони Фіуме. Втрапивши око, написав прегарний твір „Ноктюрн“. Як приятель Мусоліні він зазнав усіх почесностей — дістав титул князя і на місці Марконія вибрав його минулого року головою італійської Академії. Цього становища, як недужий, він не мав часу вже перебрати. Прегарне видання його збірних творів появилася державним накладом.

— Масові арештування комуністів. В останніх двох тижнях поліція арештувала в Болгарії 305 комуністів за протидержавну діяльність. Між арештованими є 15 жінок, 4-ох лікарів, 5-ох адвокатів і багато студентів. Влада викрикнула і забрала рукописи тайного комуністичного щоденника „Робітничка Газета“, що накладала до державного перевороту. Крім того задала припинити 6 лівих часописів.

— Провінція близнят і трізнят. Статистичний департамент провінції Київської стверджує, що в цій провінції частіше приходять на світ близнята і трізнята, ніж в інших провінціях. Так у 1926 р. прийшло на світ у провінції Київській 1.021 пар близнят, — 18 пар трізнят. У жовт. 1927. 1928 і 1929 число близнят дохвали-

Конференція представників УПР. з мін. Грабовеським.

У вівторок 1. березня ц. р. відбулася конференція представників Української Парламентарної Репрезентації з міністром справедливості Грабовеським про наші актуальні домагання до ресорту міністерства справедливості; від УПР взяли участь у цій конференції послані: а-р Степан Витвицький і д-р Степан Баран. Темою конференції були такі справи: 1) справа законопроекту права про устрій адвокату-

ри, 2) справа судової присяги в українській мові, 3) реактивавання деяких передчасно звільнених зі служби суддів українців і 4) справа ліквідації нотаріями найстаріших нотаріальних аксесорів українців.

У всіх порушених справах мін. Грабовеський дав згаданим представникам УПР, відповідні висноски.

відгуки дня.

Дві сторони медалі.

Гаківковий метч: Україна — Краковія... Коли прочитає афішу чужинцев, скаже: — Яка нерівність! З одного боку цілий великий край, з другого одно невелике місто. Краковія не має хіба ніяких вигадів?

Коли прочитає афішу наш брат, скаже: — Яка нерівність. З одного боку „Краковія“, з другого „Україна“. „Україна“ не має хіба ніяких вигадів!...

Чужинцев бере справу, такби мовити, географічно, наш брат фактично. Один і другий має рацію, але й обидва її не мають.

Україна — це не край, а спортове товариство, що тяжко пробивається крізь наші фінансові хаші, лопухи байдужості і терня ворожості. Тільки завдяки орієнтації в терені її провідників вона не губить напругу та членів.

З тієї причини чужинці не мають рації, коли кажуть: край.

Але й подекуди мають рацію. Адже спортове товариство „Україна“ це щоправда не цілий край, все таки досить велика частина його, коли брати під увагу рижську лінію.

Наш брат має рацію, коли каже: де-де „Україна“ до „Краковії“. Хто бачив атлетично збудованих і солідно підготованих краковіян, а проти них молоденьких, сухорлятих хлопчиків, той не міг сумніватися у вислід, хіба що це був неоправданий гіпероптимізм.

Але наш брат і не має рації, коли каже: де-де... Адже кружок, совги і кійок ті самі всюди, а лід напевно довше тримається у Львові, як у Кракові. Одним словом — майже так довго як у Канаді. Чому не маємо і ми дочекатися своїх „Саберійських Вовків“?

А тепер інша сторона медалі. Казав мені недавно хтось:

до річно до 1.000 пар. трізнят до 12 або 13. В роках 1930—1936 це число дещо впало і ввагалось менше більше коло 910—960 близнят і 10 до 14 трізнят.

— Японський вояк зневажив німецького лікаря. Японський вояк напав на проф. Бірке, начальника лікарня шпиталю Павлінів у Шангаю і зранив пистуком лікаря в око. Генеральний німецький консуль склав протест перед японськими властями. Генеральний японський консуль Окамото висловив перед німецьким консулем співчуття в імені військової японської влади і запевнив, що винуватця строго покарають.

— Страшний вибух газів. Підчас каналізаційних праць у Копенгазі дійшло до жахливого вибуху газів, від якого згинуло чотирьох робітників, а кількох тяжко ранених. Вибух газів був такий страшний, що один із робітників бігав з каналу в повітря і смертельно ранений. Одночасно в каналі вибухла пожежа, а якої вдалося вирятувати кількох робітників з важкими пораненнями. До вибуху дійшло внаслідок заpalення газів у каналі, коли один із робітників хотів запалити лампу.

— Скільки осіб — стільки думок... — так вказе відомий правознавець. Життя потверджує правильність цього вислову, але і тут знаходимо доказ на протилежність зазначення, що нема справи без винятків. Во всяки — на питання чи на полюсі, чи на столі чи на заході краю немає одної господи, яка не знала, що мило Олена Шит є єдиною милою вайиною жості.

† Посме-тні згадки.

Ілля Савчак, смер. учитель, помер 26. лютого ц. р. в Жовкві в 62. році життя, по довгій і тяжкій недугі. В. Р. П. 1

Не зводіайте з присилкою дару на коляду Різдів Школі, бо кожна проволочка приносить шкоду цій необхідній українській установі сучасної доби!

— Пощо „Україна“ грає з чужинцями? Користи ніякої, а шкоди ціла фіра. Вигуки публіки, несправедливості судді, неприхильні замітки в пресі...

Багато в тім правди і признає й коаний... хто не буває на мачевих, чи гаківкових метчах. А хто буває, той чує:

— Kogo ty chwialisz, kogo? Takiego zakazanego patalacha. Ta mój Wróblek jak by twego Matyasika dostał w swoje nogi...

— Co Matyas patalacha? Ty koniu hakler-ski. Masz pojęcie o forbalu jak świni o sztajefze

— Ty do mnie wordle świni nie puskaj. Masz!

На дери, на т. зв. зеленій трибуні повстає замішання і один з дискусантів летить як грушка на землю. Позбиравшись шукає іншої трибуни (дерев довкола площі досить), а дальшу дискусію відкладає на потім, коли будуть вертатися крізь парк до дому.

На гаківковим метчу „Україна“ — „Краковія“ було 3000 тисячі людей і були такі розмови:

— A ja ci mówię, że Ukraina nacihał dwucyfrowkę.

— Fel! Wstydziliś si Franek. Ta z ciebi tyż kawalek jakiegoś ukraińca.

— Nu to co z tego. Wiadomo, tego si nie zapiram. Ale co rycht to rycht.

— Rycht czy nie rycht, ale musimy stać za swoimi. I jak ty mi zacziesz dupingować krakusów, to ja ci tak zdupinguję, że zapomniesz.

— To sie wi że nie bende. Za co ty mnie właściwi trzymasz?!

— Klawo. Patrz, Buczacki ciągnie. Pomagaj bracie!

I оба згідно: Ген, ген!

А після метчу один а „Краковії“ до другого з „Краковії“:

— Słuchaj, ta w tym Lwowie ukraińców jest a jest. Na meczu z Pogonią sześćset ludzi, a z Ukrainą trzy tysięcy.

I це є та цікавіша сторона медалі. Галактіон Чіпка.

Спорт.

РУСЬ ПОЧАЛА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН.

УЖГОРОД. Русь — УМТЕ (Ужгород) 11:0 (3:0).

Ужгородська Русь започаткувала вже весняний сезон товаришеским метчем з дружиною УМТЕ. Перший метч відбувся в досить важких умовах, на гриші покритій ще дозуді верстовою снігу, дозудил водою і бо-лотом. Русь, технічно краща дружина дала собі лег-ке раду а важким тереном і без напруги перемогла. У мнооам відношенні. У Русі майоравше заграв правий ніс півалу Кобзар-Мозер. В добрій формі а теж Потю Кріж. Воратар Русь Савовець мав за цілий метч всьо-го трети метч у руці і то дачі а подав своєї оборони.

Воротар адобув: Кармал і Потю Кріж по 4 та Хо-ла 3. Публіка, як на перший метч, досить багато.

СПОРТОВІ НОВИНИ.

Гаківкові мистецтва Польщі відбудуться вшосте в суботу 5. ц. м. в Кришці. У тих мистецтвах візмуть участь такі дружини: Чорні Льва, Домб Катовиці, Польонч і Варшавська Варшава та йовірно Краковія, яка має ще грати а себе одна метч з Україною. Веленське Огнєско відступило від розгравов. Показав ще не має мистця, бо зазначено ще одна метч АБО — Вар-та, який має рішити, котра а трих дружин відбуде мистецтво. Ймовірно Соція-Грудзювська уніде до фазалі без гри. Дуже можливо, що нова конкурсом допустять до фазалі дружини КТГ Кришкі.

Табелю Чехословацької Ліги вітчимас Спарта, яка має 14 гор. 11 перемог, і перемог, 2 програ, 23 адобу-тих пунктів а відношенням вор'т 42:21. На другому місці опинилася Кладно а 19 пунктами. Треті місце за-ймає Братислава а 17 пунктами і півтою чотверте Сла-ва, а 15 пунктами. Дальша черговість така: Ждешин, Пардубиці, Вікторія Пльавна, Вікторія Жінков, Просте-лов, СК Пльавна. Дов останніх місця, загрозили дегра-дацією займають: Налод і Штєська Острава.

В Мадярщині Лізі вде а табелі Гунгарія, яка має 21 пунктів при трьох програх. Друге місце займає Гунгарія, третє Улпешт. Два останні місця займають Вуді 11 і ЕТО Гір а 7 і 4 адобутими пунктами. Бочай, який минулого року грав у Львові а Україною, займає 12 місце а 10 пунктами і аналізує тепер чимраз кращу форму.

— Найближчі цікаві українські аудії. Сьогодні, в четвер 3. п. м., львівська радіостанція робить в год. 18.20 українським радіослухачам приємну несподіванку: хор учнів Філії держ. гімназії в українською мовою навчання у Львові під проводом проф. Р. Прокоповича виконує перед мікрофоном концерт „Лисенко й нар. пісня“. Концерт, який має у програмі найкращі нар. пісні в оформленні мистецького духа Лисенка, попередить гутірка д-ра В. Радзкевича про Батька української пісні і його зв'язок із творчістю українського народу. — В неділю 6. п. м. в рямцях ранішньої аудії для села буде в год. 8.50—9.00 й українська гутірка інж. Р. Голода „Які телята вибрати для хону“. — Дуже цікавий і актуальний буде п'яний ред. Лідії Бурачинської „Українська народня ноша“ у вівторок 8. п. м. в год. 18.10; презентація підійде до цієї не раз обговорюваної теми з оригінального погляду і напевне цікаво послухають її всі, що тією темою цікавляться.

— Купувала чоловіка у Львові. До Львова приїхала 27-літня І. З., донька фабриканта біля Філядельфії, щоб підняти собі мужа, бо в Америці не могла собі знайти. Перед двома днями пішла на тансінг у Львові і тут залюбилась у прив. урядовця А. С., який був на тансінгу з жінкою. Але це не перешкодило їй залицятись до А. С. Жінці цього добродія жертувала навіть американська жидівка до 15.000 дол. за розвід. Про справу довідалася родня жінки урядовця й один з родичів стрінув американку на вулиці та побив її так, що зломив їй ніс. Американка віддала справу до суду.

— Львівська хроніка. Львівський воевода до речив, щоб розпочати дорожні і вуличні роботи по змозі вже 10. березня ц. р. — Перед трибуналом окружного суду у Львові станув прокурент комунальної каси ощадності в Городку Тадей Бакант за присвоєння собі 13.085 дол. — Селяни будуть водотяги. У селі Поточиська пов. Городенка селяни приступили до земних робіт, щоб спровадити воду до пиття з віддаленої півтора км. Вода власним тисненням доплине до кожної хати, де заложать відвідні гидранти, щоб мати воду кожної хвилини під рукою.

— Вкрад торбинку прокаженої. Підчас релігій в пасера Шмуля Габерберга у Варшаві поміж знайшла дамську торбинку. Виявилось, що невідомий злодій вкрад з торбинки Ф. Цейбусової, прокаженої з Естонії. Тому Габерберга віддали клінічній обсервації, а ціла його родина поїхала до лікарів з острахом перед занедаженням на проказу.

— Статистика віроповідань на земній кулі. Згідно зі статистичними даними статистичного р'єчка Ліги Націй жило на земній кулі при кім. ш 1937 р. 2,1 мільярда людей. Під віроповіданням оглядом число католиків сягає 19 відсотків цілого населення світу; визнають Конфуція обіймають 16 прц. цілого населення світа; мусульмани 13 прц.; визнають індуських релігій 12 прц.; буддисти 11 прц., всіх протестантів є 9 прц.; православних 7 прц. і жидів 0,9 прц. Поган, безбожників і віснотумних є коло 12 прц.

— Смерть Г. Ануцій. Вчора помер у 76. р. життя один із найбільших італійських письменників Габріеле д' Ануцій, що колись заживав величезної слави і популярності. Його справжнє прізвище було Рапанієта. Перші твори успішні він здобув собі повістями „Невинний“, „Інтруз“ та „Насолода“. В його п'єсах виступали такі слави як Елеонора Дузе та Іза Рубінштайн. Підчас війни вєславися Ануцій як лєтун та організатор оборони Фіюме. Втрапивши око, написав прегарний твір „Ноктюрн“. Як приятель Мусоліні він зазнав усіх почесть — дістав титул князя і на місці Марконія вибрани його минулого року головою італійської Академії. Цього становища, як недужий, він не мав часу вже перебрати. Прегарне видання його збірних творів появилось державним накладом.

— Масові арештування комуністів. В останніх двох тижнях поліція арештувала в Болгарії 305 комуністів за протидержавну діяльність. Між арештованими є 15 жінок, 4-ох лікарів, 3-ох адвокатів і багато студентів. Влада викрила і забрала рукописи тайного комуністичного щоденника „Робітнича Газета“, що накликав до державного перевороту. Крім того влада припинила 6 лівих часописів.

— Провінції близнят і трілянт. Статистичний департамент провінції Кнібеку стверджує, що в цій провінції частіше приходять на світ близняти і трілянти, ніж в інших провінціях. Так у 1926 р. прийшло на світ у провінції 1.021 пар близнят, — 18 пар трілянт. У жовт. 1927, 1928 і 1929 число близнят доходи-

Конференція представників УПР. з мін. Грабовським.

У вівторок 1. березня ц. р. відбулася конференція представників Української Парламентарної Репрезентації з міністром справедливості Грабовським про наші актуальні домагання до ресорту міністерства справедливості; від УПР взяли участь у цій конференції послы: д-р Степан Витвицький і д-р Степан Баран. Темою конференції були такі справи: 1) справа законопроекту права про устрій адвокату-

ри, 2) справа судової присяги в українській мові, 3) реактивування деяких передчасно звільнених зі служби суддів українців і 4) справа комісії нотаріями найстарших нотаріальних асесорів українців.

У всіх порушених справах мін. Грабовський дав згаданим представникам УПР. відповідині висношення.

відгуки дня.

Дві сторони медалі.

Гакіжковий метя: Україна — Краковія.

Коли прочитає афішу чужинець, скаже:

— Яка верієність! З одного боку цілий великий край, з другого одню невелике місто. Краковія не має хіба ніяких виглядів?

Коли прочитає афішу наш брат, скаже:

— Яка нерівність. З одного боку „Краковія“, з другого „Україна“. „Україна“ це має хіба ніяки вигляди!...

Чужинець бере справу, такби мовити, географічно, наш брат фактично. Один і другий має рацію, але й обидва її не мають.

Україна — це не край, а спортове товариство, що тяжко пробивається крізь наші фінансові хащі, лопухи байдужості і терня ворожості. Тільки завдяки орієнтації в терені її провідників вона не губить напрямку та членів.

З тієї причини чужинці не мають рації, коли кажуть: край.

Але й подекуди мають рацію. Адже спортове товариство „Україна“ це щоправда не цілий край, все таки досить велика частина його, коли брати під увагу рижську лінію.

Наш брат має рацію, коли каже: де-де „Україні“ до „Краковії“. Хто бачив атлетично збудованих і солідно підготованих краковіан, а проти них молоденьких, сухорлявих хлопчиків, той не міг сумніватися у вислід, хіба що це був неоправний гіпероптиміст.

Але наш брат і не має рації, коли каже: де-де... Адже кружок, совги і кійок ті самі всюди, а лід напевно довше тримається у Львові, як у Кракові. Одним словом — майже так довго як у Канаді. Чому не м'ємо і ми дочекатися своїх „Салберійських Вовків“?

А тепер йшла сторона медалі.

Казав мені недавно хтось:

до річно до 1.000 пар, трілянт до 12 або 13. В роках 1930—1936 це число дещо впало і вгалося менше більше коло 910—960 близнят і 10 до 14 трілянт.

— Японський воєк зневажив німецького лікаря. Японський воєк напав на проф. Бірке, начальника лікаря шпиталю Паваніа у Шангаї і званий п'ястком лікаря в око. Генеральний німецький консуль склав протест перед японськими властями. Генеральний японський консуль Окамото висловив перед німецьким консулем співчуття в імені військової японської влади і запевнив, що винуватця строго покарають.

— Страшний вибух газів. Підчас каналізаційних праць у Копенгазі дішло до жахливого вибуху газів, від якого згинуло чотирьох робітників, а кількох тяжко ранених. Вибух газів був такий страшний, що один із робітників вилетів з каналу в повітря і смертельно ранений. Одночасно в каналі вибухла пожежа, з якої вдалося вирятувати кількох робітників з важкими попареннями. До вибуху дішло внаслідок запалення газів у каналі, коли один із робітників хотів запалити лампу.

— Скільки осіб — стільки думок... — так саме відома прислівка. Життя потверджує правдивість цього висказу, але і тут знаходимо доказ на правдивість висказу, що нема справи без афінтків. Во воєда — на сніжочі чи на полудні, на сніжочі чи на захорі крає поміж одної господині, яка не знала, що мило Олені Шіат є екшномом мила давшої жюети.

† Посмертні згадки.

Ілля Савчак, емер. учитель, помер 26. лютого ц. р. в Жовкві в 62. році життя по довгій і тяжкій недузі. В. Й. П. 506

Не зовікайте з присякою дару на коляду Рідній Школі, бо кожна прополока приносить шкоду цій необхідній українській установі сучасної доби!

— Пощо „Україна“ грає з чужини? Користи ніжної, а шкоди ціла фіра. Вигуки публіки, несправедливість суддів, неприхильні замітки в пресі...

Багато в тім правди і признає й кожний... хто не буває на м'єчевих, чи гакіжкових метчах.

А хто буває, той чує:

— Kogo ty chwaliasz, kogo? Takiego zakazanego patalache. Ta mój Wróbel jak by twego Matyjasika dostał w swoje nogi!

— Co Matyas patalacha? Ty koniu fiakierski. Masz pojęcie o forbalu jak świni a sztajerze.

— Ty do mnie wedle świni nie pyskuj. Masz!

На дереві, на т. за. зеленій трибуні повстає замішання і один з дискутантів летить як грушка на землю. Позбавившись шукає іншої трибуни (дерев довкола площі досить), а дальшу дискусію відкладає на потім, коли будуть вертатися крізь парк до дому.

На гакіжковім метчу „Україна“ — „Краковія“ було 3000 тисячі людей і були такі розмови:

— A ja ci mówię, że Ukraina naschąpi dwucyfrowkę.

— Fe! Watydzilbys si Franek. Ta z ciebi tyż kawalek jakiegos ukraina.

— Nu to co z tego. Wiadomo, tego si nie zapiram. Ale co rycht to rycht.

— Rycht czy nie rycht, ale musimy stać za swoimi. I jak ty mi zaczniesz dupingować krakusów, to ja ci tak zdupinguję, że zapomniesz.

— To sie wi. że nie bende. Za co ty mnie własciwi trzymasz?!

— Klawo. Patrz, Buczacki ciągnie. Pomagaj bracie!

І оба згідно: Гей, гей!

А після метчу один з „Краковії“ до другого з „України“:

— Sluchaj, ta w tym Lwowie ukrainców jest a jest. Na meczu z Pogonią szefset ludzi, a z Ukrainą trzy tysięcy.

І це є та цікавіша сторона медалі.

Галакціон Чіпка.

Спорт.

РУСЬ ПОЧАЛА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН.

УЖГОРОД. Русь — УМТЕ (Ужгород) 11:3 (3:0).

Ужгородська Русь аматорська мала весняний сезон товаришеским метчем з дружиною УМТЕ. Перший метч відбувся в двох важких умовах, на гріші покрилі ще дощом зворотною снігу, дощом дощом і боєм. Русь, темнішою крапкою дружини дала собі лєкче раїу в важких терені і без напруги перемогла у чисельній відомості. У Русі найкраще заграв правий напад Кукаш-Монер. У добрій формі є теж Вольо Крик. Воротор Русі Сашковець мав за цілий метч солово тучі мету у русі і то дива з подихом оборони.

Воротя аматорів: Карман і Вольо Крик по 4 та Хола 3. Публіка, як на перший метч, дала багато.

СПОРТОВІ НОВИНИ.

Галакціон Мистецтва Польщі відпочиває в суботу 3. п. м. в Кривій. У тих мистецтвах візнають участь такі дружини: Чорні Лиси, Довб Катковці, Польські і Варшавські. Варшава та Москва Краковії, яка має ще тріати в себе один метч з Україною. Виступає Олександр Мистецтво від розгрома. Показав ще не має мистецтв, бо залишився ще один метч АЗС — Варта, який має рішити, котра з тих дружин одобрить мистецтво. Імовірно Соція-Групація уніла до фінали без гри. Думаємо, що подя конкурсам догрозить до фінали дружини КТІ Кривини.

Табелю Чехословаччини Ліги відгичим Опарта, яка має 14 гер. 11 перемог, і переміну. 2 програ. 23 забитих пунктів і відгичим Кладно в 19 пункти. Третє місце одержав Братислава з 17 пунктами і шосте телемте Опава з 15 пунктами. Дальша черговість така: Жарчів, Пардубіж, Викторія Пльзень, Викторія Жижков, Простево, СМ Пльзень. Два останні місця загрозили депортації забавити: Назел і Шлеска Острава.

В М. ізраїлій Лізі веде в табелі Гунгарія, яка має 31 пунктів при трьох програх. Друге місце одержав Гунгарія, третє Ужгород. Два останні місця забавити: Будай 11 і ЕТО Гер з 7 і 4 забитими пунктами. Бондай, який минулого року грав у Львові в Українці, забив 12 м'єчів в 10 пунктих і показав чимало чимало м'єчів форей.

408

З друкарні Вид. Спілки Діло, 1937